

**Toho Wojo Honajo Hungkuno
Olo Toho Wojo Honajo Hungkuno
Ioso Kilais kakoe Inomokomoyo
Jounimo Umentisofoho.
Olo Hungkuno Simo'mjofoho.**

Jisas ahwomomne'no nto simentiso
sohonta soswo *teti'nji* (30) *sikisi-ti-*
sikisi'nji (66) nto uyakolo'mentiso ajwo
sopolikeno olo iyoswo loso Jisasiye
inomokomoyo Joun mt'i'mokumentisofoho.
Joun huhwo sohwo iyoswo aho fehohnjo
hopi'nono mt'i'mokumentisofoho. Simo'mo
mt'i'mokumentiso so'nji tifi iyoswo hufa'u sihune
mt'i'mokumentiso so'nji ae'uyoso olo Toho
Wojo Honajo Hungkuno mt'i'mokumentisofoho.
Olo iyoswo hiloso soswo *tetitikeno* (30) a'amu
Loumjo hwaho mokosyohumayo sohwa hofiko
a'amu Jisasi'mo iningkunyo somo tango engo
uyimentohofofoho. (Hungkuno hiso Toho Wojo
Honajo Hungkuno sohe engo 1 honingkano
we'e 9 osopo weho.) Osohonta Joun kako
hwaho we'e Patimous humamentisofoho.
Kako oso hopo sopo humentanngki Anitu
yo'mayo yo'mayo hwangku ifawene so'no
utihwamentisofoho. Olo iyoswo hiloso yo'mayo
hwangku ifawene so'ne hungkuno'njofoho. Joun
kako olo iyoswo loso hwaho we'e hopo sopo
humanto mt'i'mokumentisofoho. Oso'no nakwo
olo hungkuno homo lomo atofu lihwasu tifi

un+ngkohwano.

¹ Yo'mayo we'enepe imo'none so'no Jisas Kɪlais kako ntɪhwahon+ngki olo iyoswo lomo ngko Joun'ni mtɪ'mokalokweno. Sɪmo'mo Anɪtu kako Jisasɪmo hungkuno loso ulahon+ngki Jisas kakoe ahwomomjo a'amu fihumo ngkiyepono lɪhwajahon+ngki Jisasɪye syoho ulohofiyo sohwona'nɪmne'no hungkuno homo somo kako lontɪhwamentisofoho.

² Yo'mayo hungkuno Anɪtu mta'ni upa'nɪmentoheso yo'mayo Jisas Kɪlais lontɪhwamentisoso yo'mayo uhwonɪmentoheso yoloho lɪjwaofalokweno.

³ A'amu soku olo hungkuno loso yo'mayo imo'none so'no atofu lɪjwamo'nɪngkuji u nupa'nɪngkuji hungkuno homo somo haloho pekuji tɪfi in+ngkafijo'manji wopɪngofoho. Hwapɪngoso sɪkuno moi'wo imo'nyoso u'mofapmmonto tɪfoneponoho. Oso hohosohonta yo'mayo hiso ne imo'nonefoho.

A'amu antɪme aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'uyo somne hungkunofoho.

⁴ Hwaho Esiya ango aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'uyo oso ponjo a'amu Jisasɪye yofe ho'nomayo'ne uhu'mokuwo'nɪngkohofu sokune'no olo hungkuno loso ngko Joun'ni mtɪ'mokalokweno. Nakwoe Anɪtu hohonta humamojo osohwo olohonta ne'no humaho. Kako hwangku asomo nopone hwaho. Kako yo'mayo hopi'nonohino so'nji sekwo a'amu hopi'nonohino sokumo semokosyohumawo'nɪngkiso sohwo kakoe

Towahuno Wopingo so'nji siko sekumo sefo'mahosi si'meho pompenjiyo wosejapiyo.

⁵ Jisas Kilais sohwo kako Anituye hungkuno hopi'nonohinoso nto'nohini lutihwawo'n'ingkiso hweho. Kako poyo pe'nonto apa'no songo lika'mentono. Songo nolikafonto ni'hu'nahone poyo mape'nyo'njo'ne si'mo'mta'ango hweho. Kako hwe engo olo hwaho loso mokosyohumawo'n'ingkohofa sohwafe Hwe Engo hweho. Kako huhwo'nji sekumo nosefo'mahwosi si'meho wopingo wosejapono.

Jisas huhwo sohwo kako nakune'no hitoho ulofiwon'ingkiso sohwo kako nakwoe hon'ingkanon wonyo mta'ni isihutofonemayo'ne kakoe honiyo usihumamentisofoho.

⁶ Ose yonto kakoe a'amu ne namokonto nto'no enemokosyohumawo'n'ingkisofoho. Oso'no nakwo a'amu nom'ni hwamne'no Mpohumo jomo ujo'ne syohoso nejapmentisofoho. Nakwo Jisasiye yofe engolopohamo wohonomehwano. Kako engolopohamo ne'nohini yokumpohn'nyo nemokosyohumantihwone hweho. Ou, hungkuno loso nehopeho.

⁷ Ihwoni, Jisas kako himopo nopahon'ingkuhwosi a'amu hopi'nonohino hn'nwi nuhwonanefoho. A'amu hopi'nonohinoso hofiko Jisas poyo wape'nono limentohofoso Jisasi mo uhwon'ingkuji hofiko yafi'yafe ikuji humotahon engo l'fitnnefoho. Ou, olo hungkuno hiso ne i'mofaponefoho.

⁸ Anitu kako nakumo ole nalimento, Ngkoyo'mayo syoho emayo so'nji esojwaofon so'nji

ngko hwap+ngo hwo'nyoho. Ose nal+mentiso sohwo olo An+tu oloho hweho. Kako ae'mta'ni humamojo sohwo olohonta ne'no humaso sohwo hwangu nopone hweho. Kako yo'mayo hwahoponjo yokumpohn'nyo somo hwofilo'nnyo hweho.

Joun kako K+lais Jisas+mo uhwon+mentisofoho.

⁹ Ngko Joun'ni sen+ngkwa'we hwo'nyoho. Nakwo Jisasiye a'amu hn'nwi sekwo ngko'nji ejoku'nohumentani An+ituye syoho somne'no yo'mayo tango so'nji tohino so'nji ti+pemalokuhwono. I Jisas nakumo nto'no enemokosyohumawo'n+ngkiso hn'nwi nakwo yokumpohn'nyo ito'nontani lohokuhwono. Ngko An+ituye hungkuno a'amumo ulonji ngko Jisas+mo si+meho hi'ntnnono uy+wo'n+ngkohe so'no ulahon+ngko hof+ko ngkimo wae yan+imo'mentohofofoho. Yan+imofont+fi hof+ko olo hwaho we'e Pat+mous ayo ajwo lopo impo'angomo hopa ni+humati'mentohofofoho.

¹⁰ Olopo nohumanji sikuno iyoho humayo Sante somo An+itumo jomo ulontan+ngko kakoe Towahuno Wop+ngo ngkimo ifehu'mokon+syahon+ngki wojo hopa uhwon+mentohefoho. Nje hohujo mta'ni mampaho engo kaunoho yoka hopa ho'n+ngkahon+ngki ole upa'n+mentoho,

¹¹ Yo'mayo hopi'nonohinoso kit+hwhahm'me'no k+ko nuhwon+ngkohoji oso hiso iyoswomo mt+mojo. Nomti'mokohoji ango aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'uyo oso ponjo a'amu Jisasiye yofe ho'nomayo'ne

uhu'mokuwo'n'ingkohofu osomne'no olo hungkuno loso uyahojo. Ango Efesos'i'nji S'imenan'nji Pekamom'i'nji Taiyotaila'nji Satis'i'nji Filatel'i'fiya'nji Laoutisiya'ntnne'no uyahojo.

¹² Ose ho'n'ingkahon'ngki oso hwe hungkuno nt'i'mentiso sohumo uhwon'i'monji ikinjaofonji uhwon'i'mentoheso sikiloho ahojo wonyoangkafo aho fehohnjo hopi'nonohino nom'ne mta'ni hufa'uyo somo uhwon'i'mentohefoho.

¹³ Oso sikiloho'njo ajwo sopo Hwe Anga'nohinohwo lohofontan'ngki uhwon'i'mentohefoho. Oso hwe huhwo sohwo kako nakwoe hwahoponta'ango hwo'maho. I oso'no kako a'amu pa'nyo hweho. Osohwo nohumanto manji'mofo sawemo'njo ahuloho ahojo wonyoangkafo so'nji inyo sohumo uhwon'i'mentohefoho.

¹⁴ Kakoe mnokino'nji mijiyon'nji ni'hu'no halojofoho. Humeengo pa'nyofoho. Kakoe ti'moso ti'pomponaho pa'nyofoho.

¹⁵ Kakoe sifeso sojo hwoyango hnn'ngkiso pa'nyofoho. Kakoe mampahoso mijiyoka hopa ho'n'ingkahon'ngki upa'n'i'mentohefoho.

¹⁶ Kakoe aho anga sohohtan'ni hntokwaliyo aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'uyo ose mokosyohumamentisofoho. Kakoe hungkunoso si'hu yohosi yohohntan'ni si'hu mampo'nyo hopaso kakoe mango mta'ni swopahon'ngki uhwon'i'mentohefoho. Kakoe si'manoso mofehi'nyo yokumpohn'nyo liso pa'nyofoho.

¹⁷ Oso huhwo sohumo uhwononji ngko kakoe sifiki'nyo'mo poyo pa'nyo

piwahu'mentohefoho. Oseso kakoe aho anga sohohnta'ni nokisan+syonto nt+mento, Kiko iyoho yohotoho. Ngko syoho ae emayo so'nji esojwafo so'nji yo'mayo hopi'nonohinosa hwap+ngo hwo'nyoho.

¹⁸ Yo'mayo songo humayo neso ngko hwap+ngo hwo'nyoho. Hohonta ngko pe'n+mentohe sohwo'n+mo nohonyo. Ihwoni, ngko songo ne'no humawo'n+ngkohe hwo'nyoho. Apa'no mape'n+mnehono. Ngko poyo pe'nyo so'nji tikanomo uyoso'nji mokosyohumayo hwo'nyoho.

¹⁹ I oso'no kako ose ntonto nt+mento, Yo'mayo uhwon+ngkino so'nji yo'mayo wojo so'nji yo'mayo tifi no'mo i'mofapone somo uhwon+ngkohoji iyoswomo ifalifaliyo mt+mojo.

²⁰ Kiko nje ahomo hntokwaliyo aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'u mokosyohumentan+ngko nohon+ngkino so'nji sikiloho na'nohino aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'uyo so'nji uhwon+ngkinosa hwap+ngo neso olenoho. Hntokwaliyoso a'amu ahwomomjo hwafoho. Hofiko oso a'amu Anituye yofe ho'nomayo'ne ango aho hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'uyo sponjo a'amu uhu'mokuwo'n+ngkohofa somo mokosyohumawo'n+ngkohof+hwafoho. Sikiloho aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'uyoso olenoho. K+lais+ye a'amu ango aho hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'uyo oso ponjo a'amusofoho. Jisas ose nt+mentisofoho.

2

A'amu Efesos somne hungkunofoho.

¹ Jisas kako ole ntimento, Joun, kiko hwe engo a'amu Anituye yofe ho'nomayo'ne ango Efesos somo mokosyohumawo'n'ingkohoho somne'no hungkuno ole mtimojo. Ngko sohwo'ni hntokwaliyo aho fehohnjo hopi'nonohino nom'ne mta'ni hufa'uyoso nje ahomo mokosyohumunyoso ngko sikiloho ahojo wonyoangkafo, aho fehohnjo hopi'nonohino nom'ne mta'ni hufa'uyo sopo hano emoyalokwe sohwo'ni ngko hungkuno ole selalokweno.

² Sekwoe yo'mayo yahino so'no ngko huno niyohoho. Sekwo syoho yokumpohn'nyo yontifi ngkimo monisikwajiyofoho. Yo'mayo tango se'mahonjoso sekwo yokumpohn'nyo lohofowo'n'ingkohoho so'no ngko huno niyohoho. Sekwo a'amu honingkano wonyo'njo somne'no nakwolaho liwo'n'ingkohoho kuyoho. Hofiko nose'mantifi Anitu mta'ango (*apousel*) hwona'nyoho selahon'ngkofi hofikoe hwasyo hungkuno so'ntnne'no hwasyo yahino so'ntnne'no sekwo huno seyahon'ngki sekwo hofikoe hungkuno so'nji yahino so'nji yano ilofihwajowo'n'ingkohoho so'no ngko huno niyohoho.

³ Sekwo nje yofe so'no nningkopantokwofo so'no a'amu nom'ne sohwa nosehonontifi wonyo selohofalokwofo. I oso'no sekwo yokumpohn'nyo lohofontifi tango engo tipemalokwofo. Oso tango tipemayo so'no sekwo

iyoho masenyofoho. Oso hiso'ntnne'no ngko huno niyohoho.

⁴I oso'no anga'no wonyo yalokwofo so'no ngko sekumne'no hungkuno'njo hwo'nyoho. Hohonta sekwo simeho hi'ntnnono kahopi ntapmmentohoho sohonta nehopi ntapmmentohofofoho. I, olohonta awonoho.

⁵Hohonta sekwo yahino wonyoangkafo imotofofoho. Oseso sekwo oso yahino wopingo homo somo nusikwajontifi nto piwahu'malofu. Oso'no sekwo yahino wopingo imotofu so'no huno ikwesyafisyikui sekwoe simeho fiwolo'mokumno. Iwolo'mokukui yahino simo'mo imotofu hopaso apa'no fiyimno. U sekwo simeho miwolo'mokiyomanji ngko nose'mahm'mo sekwoe sikilohoso wae weesimo'monnoho.

⁶I yahino wopingo anga'no yalokwofo so'no ngko simeho wopingo nimo'n'ngkohoho. Oso yahino hiso olenoho. Sekwo a'amu hwahoponjo yahinomne'no sekumo aku ipesemotayo somne'no nakwolaho ulalokwofo. Ngko huhwo'ni ngkilaho ulalokweno. Sekwo ose yalokwofo so'no nje simeho wopingo nimo'n'ngkohoho.

⁷Sekwo haloho hi'njiku'manji olo hungkuno hiloso Anituye Towahuno Wopingo sohwo Kilaisiye a'amu sokumo selalokunjo somo haloho popmno. A'amu fihwo kako hwahoponjo yahino somo uyakolo'nnyo sohwo ngko osohumo songo humayo'neso uyimonnoho. Oso a'amu huhwo sohwo kako Anituye angopo wosopayo syoho hulimentisoso mta'ni iyo songo ne'no humayo'ne

ipisayoso wosomjanimontonoho. Mjanoso
sohwo songo ne'no nolohofantihwonefoho.

A'amu Simena somne hungkunofoho.

⁸ Hwe engo a'amu Simena somo
mokosyohumawo'n'ingkohoho somne'no
hungkuno ole mtim'ajo. Ngko simo'mta'ango
sohwo'ni yo'mayo emayo so'nji esojwafo so'nji
ngko hwap'ingo hwo'nyoho. Hohonta ngko
poyo pe'nimentohe sohwo'ni i olohonta ngko
songo humaleno. Ngko olo hungkuno hiloso
selalokweno.

⁹ Sekwoe yo'mayo tohino so'nji tango so'nji
se'malokusoso yo'mayo so'no umofonyo
y'wo'n'ingkohoho so'no ngko huno niyohoho.
I oso'no ngko sekwo'nji humantohe so'no
sekwo a'amu ho'yango engo'njo pa'nyo kuyoho.
A'amu fehohnjo sekumne'no sitofo hungkuno
selalokwofo so'no huno niyohoho. Oso
a'amu hiso nakwo Juta a'amu hwona'nyoho
hwasyo hungkuno lalokwofo. Hofiko Seteniye
a'amufoho.

¹⁰ Yo'mayo tango se'maso so'no sekwo
iyoho sen'ingkuhwoloho. Seten kako yamofa
waselohomontonoho. Fehohnjo sokumo Seten
kako sekumo impo'angomo sehumajihwosi
sekwo yokumpohn'nyo wolohofantifetikeno
lihwosi wasehonimontonoho. Oso sikuno
tango'njo sikuno pin'ingo engo moseyakolo-
fonehoho. O'o, sikuno aho hufa'u hopi'nonohino
pa'nyofoho. Oso'no yo'mayo tango se'maso
sohwo poyo wasemokumo lihwosi yihwoso'no
sekwo po'nifo wekutoho. O'o, sekwo simeho
hi'ntnono ne'no ntap'wo'n'ingkuno. Ose

ifijo so'no ngko sekumo ho'yango songo ne'no humayo'neso wosejapmmonoho.

¹¹ U sekwo haloho hi'njiku'manji olo hungkuno hiloso Anituye Towahuno Wopingo sohwo Kilaisiye a'amu sokumo selalokunjo somo haloho popmno. A'amu fihwo hwahoponjo yahinoso kakimo upemotamo lihwosi yoso somo monje yasyoso sohwo hungkuno ikwolofone sikuno somo tohino momanehoho. Kako toho ne'no nalokunjo somo maswonehoho.

A'amu Pekamom somne hungkunofoho.

¹² Jisas ole ntimento, Joun, kiko hwe engo a'amu Anituye yofe ho'nomayo'ne ango Pekamom sopo uhu'mokuwo'ningkohoho somo mokosyohumawo'ningkohoho sohwanne'no hungkuno ole mtimojo. Ngko hwakuhwajo sihumampo'nyo yohosi yohohnjo mokosyohumanji olo hungkuno hiloso selalokweno.

¹³ Oso ango engo sekwo humawo'ningkohoho sopo Seten yokumpohn'nyo mokosyohumawo'ningkisofoho. A'amu pi'ningoso hofiko Seteniye yofe ho'nomawo'ningkohoho so'no ngko huno niyohoho. I oso'no sekwo ngkimo simeho hi'ntnnono ne'no ntopalokwofo. I Antipas sohwo nje hungkuno hofiyo lijwao'mojo sohwo sekwo'nji nohumanto kako nje honingkanomo tifi nningkamentiso so'no a'amu Seten mokosyohumawo'ningkiso kakimo ko fonjosyahoningkofi sekwo ngkine'no hungkuno yoloho lijwaofoneho iyoho masenyofoho. O'lo, Antipas poyo pe'nimentiso sohonta tango mikunimposo ko se'manteso

sekwo Anitumne'no ajwopo yokumpohn'nyo loho'mentohofofoho.

¹⁴ Sekwo oso wonyoangkafo ko yalokwofoso nom'ne yahino wonyo so'no hungkuno hi'njo hwo'nyoho. Sekwo a'amu Pekamom soku, a'amu fehohnjo sekwo'nji humalofoso Mpelam+ye yahinomo yokumpohn'nyo kemokosyohumalofa. Yahino hiso olenoho. Mpelam sohwo kako hwe engo Mpelak osohumo Isilael somne'no yahino wonyo kompemayo so'ne lutihwahon+ngki Mpelak sohwo kako a'amu Isilael somo kompemahon+ngki Isilaeliso piwahu'mentohofofoho. Nopi+wasyontifi hofiko hwahoponjo anitu hwasyo sohumo yofe ho'nomantifi yahu hwahoponjo hwasyo anitu sohumne'no ho'nahinyoso nimentohofofoho. Nonontifi a'mohufo imentohofofoho.

¹⁵ Oso pa'nyoso a'amu fehohnjo sekwo'nji humalofoso hofiko a'amu Nikoulasi+fe hungkuno wonyomo yokumpohn'nyo kemokosyohumalofa. Oso'no hofiko hwahoponjo yahinomo in+ngkwalokwofo. I sekwo oso a'amu wonyo homo somo kengopo molihwajiyo'njoso peho'neto.

¹⁶ I oso'no oso yahino wonyoso noho'naofikuji simeho fiwolo'mokumno. U miwolo'mokiyo'manji we'enepi ngko nose'mahm'mo nje hungkuno sihumampo'nyo pa'nyo so'nji a'amu wonyo hisokumo wae weese'monnoho.

¹⁷ Sekwo haloho hi'njiku'manji olo hungkuno hiso Anituye Towahuno Wopi+ngo sohwo selalokunjo somo haloho popmno.

A'amu fihwo kako hwahoponjo yahino somo uyakolo'nnyo sohomo ngko hofiyo umokosyohumamonnoho. Hohonta nje a'amu Isɪlael mokosyohumamote hopaso oso a'amu sohomo hofiyo mokosyohumahm'mo wosopayo ahwomo mta'ango uyɪmonnoho. Oso'nji sojo halojo yofe songo mtɪ'mokinyo so'nji uyɪmonnoho. Oso yofeso a'amu sojo homo somo maso sohwo kako'nohini huno uyonefoho.

A'amu Taiyotaila somne hungkunofoho.

¹⁸ Jisas ose ntonto ole ntɪmento, Joun, kɪko hwe engo a'amu Anɪtuye yofe ho'nomayo'ne ango Taiyotaila sopo uhu'mokuwo'nɪngkohoho somo mokosyohumawo'nɪngkohoho sohwanne'no hungkuno ole mtɪ'mojo. Ngko Anɪtuye Hwomu sohwo'ni tɪmo tɪpomponaho pa'nyo'njo sɪfe sojo hwoyango hnnyo pa'nyo sohwo'ni olo hungkuno loso selalokweno.

¹⁹ Yo'mayo syoho engo yɪwo'nɪngkohoho so'no huno niyohoho. Sekwo a'amu nom'ne so'nji sɪmeho inontɪfi ngkimo sɪmeho hi'ntnnono ntapontɪfi a'amu nom'ne somo wopɪngo ulohofɪwo'nɪngkohoho so'no ngko huno niyohoho. Yo'mayo tango se'manteso sekwo ajwopo yokumpohn'nyo lohofɪwo'nɪngkohoho kuyoho. Olo yahino hohonta ema'mentohofoso wopɪngo imo'nonto engo imo'nalofoho.

²⁰ Oso yahino wonyoangkafo ko yalokwofoso nom'ne yahino wonyo so'no hungkuno hi'njo hwo'nyoho. Ape wonyosi Jesepel kako sekwo'nji nohumentanɪngki sekwo kengopo molɪhwajiyo'njo yohofo. Kako

Anituye hungkuno'nji'nyoho hwasyo hungkuno selalofoho. Kako nje syoho ntohofiyo soh wamo honing kano wonyomo ipiti hwanto ipemotowalokunjo so'no hofiko a'mohufo yontifi hwahoponjo anitu hwasyo sohumne'no wosopayo ho'nahinyoso nalokwofo.

²¹ Oso a'musi kako simeho uwolo'mokononji ko hontohumaheso awonoho. Kako nje hungkunomo hwotoho fento kako oso hwa'nyo iyo yahino somo woho'nao'mo huno ose muyalofiyoho. Oso yahino wonyo hiso kakimo nto ifehu'mokahumaho.

²² Sekwo upa'nimno. Oso a'mu simo mnokino engo uyimo a'amu sohwa kako'nji hwa'nyo loho'nyo sohwa hofiko hofikoe honing kano wonyo somne'no simeho miwolo'mokiyo'manji tohino engo uyimonnoho.

²³ A'amu oso a'mu siye yahinomo ining kawowo'ningkohofosomo poyo umokumonnoho. Ose ime'no a'amu hopi'nonohino nningkap+wo'ningkohofoso olo so'no huno uyimontonoho. Ngko Jisas sohwo'ni a'amu hopi'nonohinofe huno simeho somo huno niyohoho. A'amu anga'no anga'nohino sokumo yo'mayo yiwo'ningkohofoso so'no yamofowaselohomonnoho. Ngko a'amu wonyo homo somo poyo imoku'me'no hofiko huno ole uyimontonoho.

²⁴ A'amu Taiyotaila humawo'ningkohofoso a'mu wonyo siye yahinomo tifi mining kayo'njoso sekwo Seteniye yahino wonyo ne somne'no huno mosyafisiyo'njo yalokwofo sokumo ngko ole selalokweno, Ngko nom'ne

syoho mosejapmnehono. O'lo syoho anga'no sejopalokwe loso olenoho.

²⁵ Sekwo syoho wopingo yalokwofoso ne'no ikuji nje hungkunomo aho yokumpohn'nyo fikesyohumamno. Mokosyohumentaningkuji ngko nose'ma'mnefoho.

²⁶ Nje a'amu soku sekwo hwahoponjo yahino somo uyakolo'nnyo soku sekwo nje yahino somo ne'no nningkopontaningkuji sikuno moi'wo imo'noso sohonta ngko sekumo mnokino engo'njo imo'nningkuji womokosyohumantifeho.

²⁷ Nje Mpohwo Anitu kako a'amumo mokosyohumayo so'no yokumpohn'nyo ntapmmentiso hopaso ngko nje yokumpohn'nyo sekumo wosejapmmonnoho. Hwakwontoho fompilofiso hopaso a'amu wonyo somo sekwo nomokosyohumafikuji hofikoe yokumpohn'nyo so'nji hofikoe yofe engo so'nji wofongkulofantifeho.

²⁸ Oso hohosohonta ngko imingo ne so'nji i'muso wasejapmmonnoho.

²⁹ Sekwo haloho hi'njiku'manji olo hungkuno hiloso Anituye towahuno sohwo nje a'amu sokumo selalokwe somo haloho popmno.

3

A'amu Satis somne hungkunofoho.

¹ Jisas ose ntonto ntimento, Joun kiko hwe engo a'amu Anituye yofe ho'nomayo'ne ango Satis sopo uhu'mokuwo'nningkohofa somo mokosyohumawo'nningkohofa sohwanne'no hungkuno ole mtimojo. Ngko Anituye

Towahuno mokosyohumaleno. Ngko hntokwaliyo aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'uyo somo mokosyohumale sohwo'ni sekumo ole selalokweno. Sekwoe yo'mayo yahino so'no huno niyohoho. A'amu sekumne'no ole lalokwofo. A'amu Satis soku Anituye yofe ho'nomayo'ne uhu'mokuwo'n'ingkohofoso sekwo wonyoangkafo humalofo. Ose ko lalokwofo so'no ngko huno ole niyohoho. Sekwo poyo pa'nyo humalofo. Hwap'ingoso sekwo nje hungkunomo nto'no man'ingkowalokuyohoho. Oso'no sekwo huno ito'no fisyafi'hupmno. Sekwo Anituye pono masifitnohoho.

² Sekwo yomo yaofi'kuji ngkine'no huno nto'no fisyani'fohupmno. Sekwo yahino wop'ingo we'e wojo sohwo poyo wape'nimonto yalokunjoso sekwo yokumpohn'nyo usofitopmno. Yo'mayo hopi'nonohino yiwo'n'ingkohoho somo nje Anitu nuhwononto ole lalofoho. Hofiko nto'no miyo'njo yiwo'n'ingkohofofoho. Ose lalofoho.

³ Sekwo Anituye hungkuno kahopi upa'nontifi yokumpohn'nyo kemokosyohumamotofo pa'nyo so'no huno syafisyi'kuji oso pa'nyoso apa'no nokemokosyohumafi'kuji sekwoe yahino wonyoso nihu'nahone foho'naopmno. Moho'naofe'njo ikuji nto'no molikofohumayo'manji ngko a'amu hufo uyimo lihwosi poso hopaso wose'ma'monnoho. Osohonta sekwo yomo mikun'imposo uyantifeho.

⁴ Sekwo a'amu Satis pi'n'ingo soku sekwo hon'ingkano wonyo'njo ko humentan'ingkofi a'amu anga'no anga'nohino soku sekwo hon'ingkano wonyo miyo'njo humalofo sokumo

ngko sekumo songo humayo'ne hwapife halojo pa'nyo sejapm'me'no sekwo hoponoho. Ngko'nji songo ne'no nohumentihwanefoho.

⁵ Sekwo hwahoponjo yahino somo monje yasywo'n'ngkohoho soku sekumo songo humayo so'no hwapife halojo pa'nyo sejapm'me'no womiyantifeho. Oseso oso iyoswo a'amu songo ne'no humayo'ne yofe'njo somta'ni sekwoe yofeso wae meesemo'mnoho. O'o sekwo nje Mpohwo'nji kakoe a'amu ahwomomjo sohwanjo sopo nolohofikujo'no ole ulimonnoho. Olo nje a'amufoho. Ose ulimonnoho.

⁶ Sekwo haloho hi'njiku'manji olo hungkuno hiloso Anituye Towahuno Wop'ngo sohwo nje a'amu sokumo selalokunjo somo haloho popmno.

A'amu Filatelifiya somne hungkunofoho.

⁷ Jisas ntimento, Joun kiko hwe engo a'amu Anituye yofe ho'nomayo'ne ango Filatelifiya somo mokosyohumawo'n'ngkohoho sohwa'ne'no hungkuno ole mtimojo. Ngko hon'ngkano wop'ngo'nohini'njo sohwo'ni ngko yahino ne'njo sohwo'ni olo hungkuno loso selalokweno. Oso hwe yofe engo'njo Ntefit sohumo Anitu kako oso pone engo Jerusalem mokosyohumamojo so'no yokumpohn'nyo uy'mentiso hopaso Anitu ahwomomjo pone engo Jerusalem songo sopo ne'no mokosyohumayo'ne kako ngkimo yokumpohn'nyo ntapmmentisofoho. Oseso ngko ahwomomjo hoku'yo somo a'amumne'no hwosompee'meso nom'ne a'amuhwo mopijwasyonehoho. Ngko oso

hoku'yo homo somo a'amumne'no pijwahumeso nom'ne a'amuhwo mohwosampenehoho.

⁸ Yo'mayo yahino iwo'n'ngkohoho so'no ngko huno niyohoho. Sekwoe simanopo ngko hoku'yo hwosompeesyoheso uhwonimno. Oso hoku'yo hwosompeesyoheso nom'ne a'amuhwo mopujasyonehoho. Sekwoe yokumpohn'nyo we'e so'no ngko huno niyohoho. Oso yokumpohn'nyo we'e so'nji nje hungkunomo nn'ngkapontifi nje yofe nom'ne sohwamo yoloho lijwafo'neso iyoho masenyofoho.

⁹ Upa'nimno. Oso a'amu Seten'ye yahinomo in'ngkawowo'n'ngkohofoso hwasyo hungkuno ole selalokwofo, Nakwo a'amu Jutafe hon'ngkanomo in'ngkoyalokuhwone hn'nwi nakwo'nohini Anituye a'amu ne'nwoho. Oso a'amu ose selalokwofo homo somo ngko sekwoe sifi'ki'nyo'mo wop'humojamonnoho. Nop'humojao'me'no hofi'ko huno ole uy'imontonoho. Sekwo a'amu Filatel'fiya sokune'no nimo'nantofoho. Hofi'ko huno ose uy'imontonoho.

¹⁰ I sekwo nje hungkunomo tifi nn'ngkapontife so'no yo'mayo tango se'mahonjoso sekwo yokumpohn'nyo lohofi'wo'n'ngkohoho kuyoho. Oso'no ngko sekumo hofiyo wosemokosyohumamonnoho. Tifi no'mo hwe moya'mi olo hwaho lopo humolawotofo sofe hungkuno ikwolofone sohonta yo'mayo tango u'maso pa'n'ngoso sekumo mose'manehoho. O'o, ngko oso hiso'no ngko yokumpohn'nyo wosemokosyohumamonnoho.

¹¹ We'enepi wose'ma'monnoho. Ou, ngko

nje syoho sejapmmentoheso sekwo aho yokumpohn'nyo fikemokosyohumamno. Ose miyo'manji a'amu nom'neso sekwoe ahwom-omjo ho'yango fehohnjoso nose mapitnoho.

¹² Sekwo yo'mayo hwahoponjo yahino somo nuyakolofikujim'ANJI sekwo nje Anituye angomo nohumafikujingkwosaho pa'nyo umonantifeho. Sekwo Anitumo musikwajifitnnehofo. O'o, sekwo ne'no humantokutnnefoho. Ngko nje Anituye yofenji nje yofe songonji sekumo wasemtimokimonnoho. Hwapingoso sekwo nje a'amu ni'nahone kuyoho. Osonji ngko Anituye pone songo osomne'no yofe Jelusalemiye eso sekumo wasemtimokimonnoho. Hwapingoso sekwoe pone ni'nahonefoho. Oso pone hiso ahwommta'ni wapmmontonoho.

¹³ Sekwo halohonjo kumanji olo hungkuno hiloso Anituye Towahuno sohwo nje a'amu sokumo selalokunjoso haloho popmno.

A'amu Laoutisiya somne hungkunofoho.

¹⁴ Jisas ose ntonto ole ntimento, Joun kiko hwe engo a'amu Anituye yofe ho'nomayo'ne ango Laoutisiya sopo uhu'mokuwon'ngkohoho somo mokosyohumawon'ngkohoho sohwanne'no hungkuno ole mtimojo. Ngko hungkuno ne'njo hwapingo sohwo'ni yomayo Anitu ntiwon'ngkiso somo in'ngkawowon'ngkohe hwo'nyoho. Yomayo hungkuno Anitu ntimentisoso yoloho lijwao'mentohe hwo'nyoho. Oso syoho hiso ito'no imentohefoho. Yomayo Anitu mtimokumentiso hwahonji ahwomonji

yo'mayo so'nji ngko hwap'ingo sohwo'ni olo hungkuno loso sekumo selalokweno.

15 Yo'mayo yahino iwo'n'ingkohofa so'no ngko huno niyohoho. Sekwo ngkine'no syanifisyontife sohonta sekwo nakwolaho manjo'njo ko yontifi sekwo nje hungkunomo aho yokumpohn'nyo mokemokosyohumayo'njo yontifi sekwo hwasyopo humalofa. Sekwo ngkine'no nakwolaho lontifijontentesi wop'ingo'nesohilo. I nje hungkunomo aho yokumpohn'nyo mokosyohumantifijontentesi wop'ingo'nesohilo. I oso'no sekwo hwasyopo humayo so'no ngkilaho. Hwap'ingoso sekwo hwasyopo nohumantifi ole hnnalokwofo. Nje yahinoso peho'no iwolo'mokumnehono. O'o, olo yahino homo lomo wohumamonnoho. Ose hnnalokwofo.

16 Sekwo ngkine'no we'enepe nningkapontifi hwahoponjo somo we'enepe iningkawentifi hwasyopo humalofa so'no ngko simoyihu'nalokweno.

17 Hwap'ingoso sekwo ole hnniwo'n'ingkohofi, Nakwoe yokumpohn'nyo so'nji yokumpohn'nyo ito'nontani ho'yango engo malokuhwono. Nakwo huno'nji'nwoho. Yo'mayo so'no umofonyo miyo'nji'nwoho. Wop'ingo humalohwono. Ose hnniwo'n'ingkohofofoho. I oso'no sekwo ose ko hnnontifi sekwo t'impiniyo kuyoho. Sekwo ho'yango neso ane'njo soku a'apaho'nohino kuyoho. Sekwo ni'hu'no wonyo nohumentaningkofi ngko nosehononji sekumne'no hitoho ntokwoho.

18 Oseso nje hungkunomo haloho popmno.

Ho'yango engo womano likuji ngkinta'ni ahwomomjo ho'yango mpe ntohopmno. Oso ho'yango mpe iyo'ne sekwo tohino engo mayo'manji u yo'mayo umofonyo iyo'manji wop'ingofoho. Mpe noho ntohopmno. Sekwo ngkinta'ni hon'ingkano wop'ingo'nohini hwapife halojo mapijo'manji sekwo mpe ntohof'ikuji sekwoe a'apahomo ekoj'syahon'ingkuji nom'ne a'amu somne'no sekwo won'mango masenonehoho. Sekwo ngkinta'ni molasin mpekuji sekwoe timo timp'i'nyoso nosefisahu'mokuhwoso'no sekwo timo wohonantifeho.

¹⁹ A'amu hopi'nonohino somne'no nimo'n'wo'n'ingkiso so'no hof'iko wonyo ifijo'manji ngko yoka hungkuno ul'mo hof'ikoe hon'ingkano nto'no wom'ihwatimo. Oso'no sekwoe yahino wonyo so'no huno syaf'sy'ikuji yomo yaof'ikuji simeho fiwolo'mokumno. Hon'ingkano wop'ingo so'no hi semo'n'ingkuhwosi nto'no fin'ingkamno.

²⁰ Sekwo upa'nimno. Ngko sekwoe simehomjo hoku'yopo lohofonji woswapmmonji hungkuno selalokweno. U, sekwo nje mampaho nupa'n'ingkuji nohwosompent'maf'ikujono ngko noswapm'mo. Ngko sekwo'nji wohumamonnoho. Oso hopo sopo nekwo wosopayo non'ingkuhwasi nekwo a'amu afa umo'nantaeho. U kako nje a'amu ne umo'n'imotonoho.

²¹ A'amu fihwo kako hwahoponjo yahino somo yakolo'nnyo sohumo ngko yo'mayo hopi'nono yokumpohn'nyo mokosyohumame

sohonta oso hwe huhwo sohumo ngko kakimo ngko'njo lopo wom+humat+'monnoho. Nohumehwasi yo'mayoso nakumo enjwa'mo nowent+hwonefoho. Oso pa'nyoso ngko sekwoe hwahopo nohumanji yo'mayo hwahoponjo somo uyakolofonji ngko hon+ngkano wonyo miyo'njo imentohefoho. Oso'no olohonta ngko nje Mpohwo'nji kakoe epohumayo engo sopo humanji yo'mayo somo mokosyohumaleno.

²² U, sekwo haloho hi'njo ku'manji olo hungkuno hiloso An+tuwe Towahuno Wop+ngo sohwo nje a'amu sokumo selalokunjo somo haloho popmno. Ose nt+mentisofoho.

4

A'amu ahwomomjoso An+tumne'no hwomtame ehumalofo.

¹ Moi'wo ntahon+ngki uhwon+mentoheho, U ahwomomjo hoku'yo nohwosompo'nowentan+ngki uhwon+mentohefoho. Ose uhwononji mampaho kounoho yoka hopa si'mo'mo upa'n+ngkoheso ole nt+mento, Oyomo. Olopo fisape. Ngko yo'mayo t+fi i'mofaponeso wokit+hwamo.

² Ose ntahon+ngki ngko t+mo komo'no uhwon+mentoheho An+tuwe Towahuno Wop+ngo ifehu'mokon+syahon+ngki ngko ahwomomo nohumanji uhwon+mentoheho, U ngko hwe engo a'amumo mokosyohumawo'n+ngkiso sohwoe epohumayo somo uhwononji ole syafi+hu'mentoho, U nakwoe Hwe Engo An+tu kako a'amu hopi'nonohinomo mokosyohumayo sohwo humaho.

³ Ose syafisyonji uhwonimetoheeso sojo honikotikojo'njo pomponaho'njo pa'nyo sohwo nohumentaningki uhwonimetohefoho. Kakoe epohumayo sopo sakungkwolaningo kopmmo'nowentaningki uhwononji limentoho, Anituye pomponaho wonyoangkafo'njo uhwonimetohefoho.

⁴ Anituye epohumayo a'amu mokosyohumayo sohwoeso ajwo'mo wentaningki nom'ne epohumayo sife aho hopi'nono nom'ne mta'ni osofosofahu'no nomotoku'mo'nowentaningki uhwoningkeso osopo hwe engo sohwa hofikoe hwapife halojo'nohino'njo mnokino manji'mofona'nohino'njo sohwa nohumentaningkofi uhwonimetohefoho. Oso epohumayo so'nji mnokino manji'mofona'nohino'njo somo uhwononji ngko huno ole syafihu'mentohefoho, U a'amumo mokosyohumayo'ne hwafoho.

⁵ Ose syafisyonji Anituye epohumayo'njo sopo nta'ni emta'mingo yonto mampaho pi'ningo ahwomo yoka pa'nyo ho'ningkahoningki upa'nonji uhwonimetoheeso kwefoho aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'uyo Anituye epohumayo'njo sopo nosijontaningki uhwononji limentoho, U, Anituye Towahunofoho. Ose limentohefoho.

⁶ Anituye epohumayo somo mitifongo timo honingkonyo pa'nyoso lifawo'nyoponoho.

Anituye epohumayo momingo sopo yo'mayo kengo songo humayo osofosofahu'nohino sohwa nohumentaningkofi uhwonimetohefoho. Oso songo sohwa hofikoe timo pi'ningo engo'njo hofikoe simano hohnta'ni hohujo hohnta'ni

ifeehu'mokahinyo hwafoho.

⁷ Oso songo huhwo sohwa si'mo'mjo sohwo kako ahwomomjo a'amu sikisiwojo (*laiyoun*) paho pa'nyo'njo hweho. Ose feponjo sohwo kako ahwomomjo a'amu a'apahoso yahu *mpulimokau* pa'nyo'njo hweho. Ose feponjo sohwo kako ahwomomjo a'amu kakoe si'manoso a'mosi'mano'njo hweho. Ae'uyo sohwo kako ahwomomjo a'amu kakoe a'apahoso yi'hufu si'we sohwife a'apaho'njo hweho.

⁸ Oso songo humayo osofosofahu'nohino sohwa hofi'ko anga'no anga'nohino sohwa hofi'koe fefeelohoso aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni anga'nohino'njo hwafoho. Oso fefeelohoso ti'mo pi'n'ingo engo'njoso a'apaho hohnta'ni angihnta'ni wo'nnyo'njo hwafoho. Hofi'ko im'ingo'nji hinjopo si'kuno'nji si'kuno huhwo huhwi olo ta loso ne'no li'wo'n'ingkohofi, Nakwoe Hwe Engo Anitu yo'mayo yokumpohn'nyo hwofilo'nnyo sohwise ki'ko wop'ingo'nohino hwosoho.

Ki'ko wop'ingo'nohino hwosoho.

Ki'ko wop'ingo'nohino hwosoho.

Ki'ko pa'nyo a'amu fihwo mohumuyoho.

O'o nakwo hopi'nonohino kengo'nwoho.

Ki'ko ae'mta'ni humamopmmentohino sohwise olohonta ne'no humahnno.

Ki'ko engolopohamo ne'no nohumantitne hwosoho.

⁹ Oso songo humalofo a'amu osofosofahu'nohino sohwa hofi'ko Anitu songo ne'no humanti'hwone sohwo kakoe epohumayo sopo humaso sohwoe yofe

engo'nji kakoe yokumpohn'nyo ntnne'no ta lontifi noho'nomantifi isamoyoka uliwo'n'ingkohofofoho.

¹⁰ Ose liwo'n'ingkohofoho sohonta oso hwe engo sife aho hopi'nono nom'ne mta'ni osofosofahu'nohino sohwa hofiko Anitu kakoe epohumayo sopo humaso sohumne'no hwomtame ehumantifi ipitofawentifi oso Anitu songo ne'no humantihwone sohwoe yofe engo ho'nomantifi hofikoe mnokino manji'mofona'nohinoso kakoe sifeki'nyo'mo ho'nahumentohofofoho. Ose uhwononji ole syafihu'mentoho, U, hwe engo sohwa hofikoe yokumpohn'nyoso Anitu mta'ango ntihwamentohofofoho. Ose ntihwantifi ta ole limentohofi,

¹¹ U, nakwoe Hwe Engo Anitu kiko yo'mayo hopi'nonohino mtimokumentohino so'no a'amu hopi'nonohinoso jije yofe engo'nji jije yokumpohn'nyo hwofilo'nnyo so'nji ho'nomayo'ne kiko hopoenohino hwosoho.

Kiko yo'mayo so'no huno syafisyonji wamtimokumo lonji imentohinoso yo'mayo imo'nimentisofoho.

Oso ta hiso noliwo'n'ingkohofofoho.

5

Joun kako iyoswo impe mijaho'njo so'nji lojwopopjahinyo uhwonimentisofoho.

¹ Ngko Anitu kakoe epohumayo sopo nohumanji uhwonimentoheso, kakoe aho anga sohohtani iyoswo sawemo popoki'nnyoso mokosyohumamentisofoho. Oso iyoswo homo

somo hungkuno paho hohnjo'nji ajwo'mjo'nji mt'i'mokinyo somo impe mijaho'njoso lojwohofojahinyoso aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'uyoho. Lojwohofojahinyoso hwap'ingo olenoho. A'amu sikinjo iyoswo homo somo mikwalofe'nefoho.

² A'amu yokumpohn'nyo ahwomomjo sohwo mampaho mohm'no ole limento, A'amu wop'ingo ne sohwo kako oso iyoswo somjo impe mijaho'njoso lokoefaof'hwosi fisakuyo'ne hopoenohinoso t'hwolo.

³ Ose ulahon'ngki a'amu ahwomomo humalofa sohwa hwahoponjo humalofa sohwa a'amu poyo pe'n'imentohofa sohwa oso iyoswo homo somo fisakuyo'ne hopoenohinoso n'ihu'no awonoho.

⁴ Ngko oso iyoswo homo somo nofisaj'hwosi uhwonyo'ne sohomo huno uhwononji humotaho engo limentohefoho.

⁵ Humotaho lontan'ngko hwe engo fihwo Anituye epohumayo mom'ngopo lohofonto kako ntimento, Kiko humotaho lohotoho. Ihwoni, osopo hwe fihwo humaho. Kako a'amu Jutafe hwe engo ne hweho. Ntefit yofe engo'njo sohwoe imu hweho. Kako Setenimo uyakolofonto hon'ngkano wonyo miyo hweho. Oso'no kako iyoswo popoki'nnyo impe mijaho'njo lojwohofojahinyo aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'uyo'njo homo somo wofisojwao'montonoho. Ose ntimentisofoho.

Jisas kako nakwoe wonyo'ne poyo pe'n'imentiso sohwo kako Yahu Mu Sipsip Pa'nyo imo'n'imentiso sohomo Joun uhwon'mentisofoho.

6 Nuhwon+ngkahon+ngko An+ituye
epohumayo'njo sopo oso songo humalofu
osofosofahu'nohino sohwanji hwe engo sohwanji
nohumentan+ngkofi Jisas An+ituye Yahu Mu *Sipsip*
Pa'nyo sohwo An+ituye epohumayo mofone sopo
likofohumamentisofoho. Hohonta oso yahu
huhwo sohomo a'amu fonjahumentohofoso
ime hi'njohwo uhwon+mentohefoho. Kakoe
sihwanon'ji timo'nji aho fehohnjo hopi'nono
nom'ne mta'ni hufa'u'njo hweho. Kakoe
timoso An+ituye Towahunu pa'nyo'njo hwaho
yawojo'meemo uyohoj+ku'mo'nyofoho.
Ose uhwononji ole syafi+hu'mentoho, U,
sihwanoso kakoe yokumpohn'nyo m+kun+mposo
yakolonoho. Kakoe timoso An+ituye Towahunu
hweho. Yo'mayo hopi'nono hunu unyo hweho.
Ose syafi+hu'mentohofoho.

7 Oso Yahu Mu huhwo sohwo kako nowento
An+itu kakoe epohumayo sopo humaso sohwo
kakoe aho angahohnta'ni iyoswo popoki'nnyoso
ma'mentisofoho.

8 Nomahon+ngki oso songo humalofu
osofosofahu'nohino sohwanji hwe engo
sife aho hopi'nonohino nom'ne mta'ni
osofosofahu'nohino sohwanji oso Yahu Mu
sohwoe sifi'ki'nyo'mo ipitofawo'mentohofofoho.
Nohumanji oso hwe engo anga'no anga'nohino
sohwa hofiko tampuyo pa'n+ngo impe
pi'n+ngo'njo so'nji noswanyo na'nohino sopo
tikayo akino wop+ngo An+itumne'no wo'nnyo
so'nji ma'mentohofofoho. Oso tikayoso a'amu
An+itumne'no jomo uli+wo'n+ngkohofu sohwafe
hungkunofoho.

⁹ Osopo nohumantifi ta songo ole ulimentohofi,
Kiko iyoswo popoki'nnyo impe mijaho'njo loj-
wohofojahinyoso nomahoji fisaku joso ho-
ponoho.

Hwapingoso a'amu kikimo fonjakohumentoho-
foso jije honyo usihuma'mentohinoso
a'amu hopi'nonohinoso wonyo somta'ni
mpe ema'mentohinoso hofiko jije a'amu
ne imo'nimentohofofoho.

Kiko oso a'amu hiso temtifo hopi'nonohino
mta'angoso hungkuno kengo kengo'njo
a'apaho kengo kengo somta'ni hwaho
kengo kengo somta'ni ma'mentohinofoho.

¹⁰ Kiko oso a'amu huhwo sohwapo
nomanji Anitu'njopo mokosyohumanji
hofiko Anituye syoho ulohofiyo'ne
mmokumentohinofoho.

Oseso hofiko hwahoponjo a'amu hopi'nonohino
somo womokosyohumantifeho.

Oso ta hiso Jisasimo ulimentohofofoho.

*A'amu ahwomomjo sohwa Jisas A'amufe
Wonyomne'no Poyo Pe'nimentiso sohwoe yofe
ho'noma'mentohofofoho.*

¹¹ Ngko Joun'ni apa'no uhwononji
upa'nimentoheso a'amu ahwomomjo pi'nngo
engo sohwafe mampahoso ho'nimentisofoho.
Oso hopo sopo hofiko Anituye epohumayo so'nji
yo'mayo songo humalofo osofosofahu'nohino so-
hwanji hwe engo sohwanji nohumentaningkofi
hofiko ku'moku'mofu ihumaji'mentohofofoho.

¹² Hofiko mampaho engo'nji ole limentohofi,

Anituye Hwomu A'amufe Wonyomne'no Poyo
Pe'n+imentiso sohwo
kako yo'mayo mokosyohumayo'ne yofe engoso,
yo'mayo ho'yangoso, yo'mayo huno
wop+ngoso mayo'ne kako hopoenohino
hweho.

Nakwo kakoe yofe engoso noho'nomehwasi
kakoe yokumpohn'nyo so'no yoloho
lijwaof+hwasi isamoyoka ulano.

Kakoe simeho wop+ngo umo'nono.

Mango mohm'no ose li+mentohofofoho.

¹³ Ose upa'nonji ole upa'n+imentoho,
Yo'mayo An+tu mt'+mokumentiso ahwomomjo
sohwanji hwahoponjo hn'nnonji a'amu poyo
pe'n+imentohofohi sohwanji mijo ayomjo sohwanji
nakwo hopi'nono ole li+ment+hwoni,

An+tu kakoe epohumayo sopo humaso sohwo'nji
kakoe Hwomu A'amufe Wonyomne'no
Poyo Pe'n+imentiso sohwo'njimo
isamoyoka mi+kun+imposo selalokuhwono.

Nakwo sikoe yofe ho'nosemalokuhwono.

Sikoe yofe engo'nji sikoe yokumpohn'nyo'nji
ne'no nowent+hwonefoho.

¹⁴ Ose ulahon+ngkofi oso songo humalofohi os-
ofosofahu'nohino sohwa ole li+mentohofi, Ou,
nehopeho. Ose lahon+ngkofi hwe engo so-
hwa hofi+ko sikoe yofe ho'nomayo'ne hwomtame
i+mentohofofoho.

6

*Joun oso iyoswo impe mijaho'njoso lojwohofo-
jahinyoso lokoefamo'nnyo uhwon+mentisofoho.*

¹ Ngko nohumanji uhwon+mentoheso Nakwoe Wonyo'ne Tohino Ma'mentiso sohwo impe mijaho'njo lojwohofojahinyo aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni simo'mjo nto lokoefoma'mentisofoho. Ose yahon+ngki songo humalofo osofosofahu'nohino somjo anga'nohino sohwo kako mampaho ahwomo yoka hopa a'amu fihumo ole ul+mento, Oyomo.

² Ose ulahon+ngki uhwon+mentoheso yahu (*hous*) halojo a'amu hn'nomokom+wo'n+ngkiso sopo a'amu mekino'njo sohwo nokehumanto hwe engo sohwoe mnokino manji'mofoso no-manto nowento kakoe mango sohwamo hwotoho hmmentisofoho.

³ Oso impe mijaho'njo hufa'u lojwohofojahinyoso nolokoefomahon+ngki oso songo humalofo osofosofahu'nohino somjo osofeponjo sohwo nom'ne a'amu fihumo ole ul+mento, Oyomo.

⁴ Ose upo'n+ngkahon+ngko yahu (*hous*) hon+yo'nohino a'amu hn'nomokom+wo'n+ngkiso sohwo i'mofapmmentisofoho. Oso a'amu yahu saponjo kehumaso sohomo a'amu hwahopo humalofo sofe simoho pompenjiyoso wae yaofone yokumpohn'nyo uy+mentisofoho. Oso simoho pompenjiyoso wae ihwoso'no a'amu hwahoponjoso hof+ko nol+kaf+kuji nofonjahin+fitnnefoho. Oso'nji hwakuhwajo engoso uyahon+ngkofi umentisofoho.

⁵ Oso impe mijaho'njo hufa'u sihune lojwohofojahinoso nolokoefomahon+ngki upa'n+mentoho oso songo humalofo osofosofahu'nohino somjo hufa'u sihune

sohwo ulimento, Oyomo. Ose ula-
honɨngki uhwonɨmentohešo yahu a'amu
hn'nomokomɨwo'ningkiso sɨkwo'mno
sohwo i'mofapmmentisofoho. A'amu oso
yahu hopo sopo kehumayo sohwo kako
wosopayo yano ulofiyo'ne mtɨ'mokinyoso
mokaho'nɨmentisofoho.

⁶ Oso hohosohonta songo humalofo
osofosofahu'nohino ajwo so'mta'ni mampaho
ole ho'nɨmento, Mijoho engo nto i'mofapohoho.
Oseso hwe fihwo hamniyoho syoho'njo
sohwo kako sɨkuno anga'nohino syoho somjo
hamniyohoso hofɨko'montohwamne'no sɨkuno
anga'nohino somne'no ahu'mo wosopayo aho
fehohnjo'nohino mpe uyɨmontonoho. Wosopayo
engo'maho. U hwamo'manji aho hopi'nono
sife fehohnjo hopi'nono. I ijayo'nji humo'nji
hamniyoho honje moho'naopitnnehoho. Ose
ho'nɨngkahonɨngki upa'nonji wosopayo'ne
hamniyoho yokintahopo imo'nɨngkohoho
syafɨhu'mentohefoho.

⁷ Nakwoe Wonyo'ne Tohino Engo Ma'mentiso
sohwo impe mijaho'njo lojwohofajahinyo oso-
fosofahu'nohino somo lokoefomahonɨngki oso
songo humalofo osofosofahu'nohino ae'uyo so-
hwoe mampaho nom'ne a'amu fihumo ole
ho'nɨmento, Oyomo.

⁸ Ose ulahonɨngki ngko apa'no
uhwonɨmentohešo yahu a'amu
kehumawo'nɨngkiso hous sohwo
i'mofapmmentisofoho. Nolohofahonɨngki a'amu
kehumunyo sohwo kakoe yofeso a'amumo
poyo imokiyo'ne hweho. Nom'nihwo tɨfinjo

sohwo kakoe yofeso a'amumo tikanomo
mihwajiyo'ne hweho. Oso a'amu huhwo
sohwa'u nowenji a'amu hwahopo humalofo
hopi'nonohino somo osofosofahu'nohino
hotito'mentisiyefoho. Osofosofahu'nohino
hotito'mentisiyo anga'no nomehwasi
poyo imokahnne'enji yokumpohn'nyo
ma'mentisiyefoho. A'amu fehohnjo
hwakuhwajo'nji poyo umokanjyoho. Fehohnjo
mijoho pe'n+ngkuji poyo wope'nant+feho.
Fehohnjo mnokino uy+hwosi wope'nant+feho.
Ae'uyo somo sikis+wojo wolo'menao'mtonoho.

⁹ Hwe nakwoe Wonyo'ne Tohino Ma'mentiso
sohwo impe mijaho'njo lojwohofojahinyo
aho anga'no hopi'nonohino somo lokeofom-
ahon+ngki uhwon+mentoheso a'amu Anituye
yofe'no poyo pe'n+imentohofa sofe huyo'mango
oso ijempoho yo'mayo Anitumne'no
ho'nasy+wo'n+ngkohofa enjwa so'mo nohumen-
tan+ngkofi uhwon+mentohofa. Oso a'amu hiso
hwahopo songo humamotofa sohonta hofiko
Anituye hungkuno lut+hwamotofa so'no nom'ne
a'amuso hof+kimo fonjahumentohofofa.

¹⁰ Oso huyo'mango sofe mampaho
engo'njo ole limentohofi, Ou, nakwoe
Hwe Engo, kiko yo'mayo hopi'nonohino
yokumpohn'nyo mokosyohumahnno sohwo
kiko wop+ngo'nohino hwosoho. Jije yahino
nto'nohino'njo hwosoho. Yo'mayo hungkuno
liwo'n+ngkino so'no nakwo huno nayohoho. Ne
umo'n+montonoho. Nakwoe hon+yo somne'no
kiko a'amu hwahoponjo somo aku tohino
ntohonta umonneto. I, oso'no hof+koe hof+koe

hungkuno somne'no ntohonta ikwolopitnneto.

11 Ose ulahon+ingkofi a'amu ahwomomjo sohwa hof+iko a'amu anga'no anga'nohino hisomo hwap+ife halojo sawemoso uyont+ifi ul+imentohofi, Hofahiyo. Sekwo we'enepi fohontohumamno. Hwangku Anituye syoho ulohofiyo sen+ingkwa'wehwosa hof+iko sekwo sapmmentohoho hopa sap+ifitnnefoho. Anituye syoho ulohofiyo nom'ne somo a'amu hwahoponjoso hof+iko sekumo fonjasehumentohoho hopaso hof+kimo fonjahufijoso sekwoe ae'uyo (*nampa*) sopo hopoeno imo'n+ingkuhwoso'no sekwo tohino so'no aku tohino uyonefoho.

12 Hwe nakwoe Wonyo'ne Tohino Ma'mentiso sohwo impe mijaho'njo lojwohofojahinyo aho anga'no hopi'nono nom'ne mta'ni anga'nohino somo lokoefomahon+ngki uhwon+mentoheso hwom+hwo mi+kun+mposo imentisofoho. Oso hohosohonta mofehi'nyoso si+kwo'mno titiso pa'nyo imo'n+ingkahon+ngki hamno hon+yo'nohino imo'n+imentisofoho.

13 Osohonta hntokwaliyo ahwomo mta'ni hwa-hopo pi+wahu'mentisofoho. Oso hiso'no nakwo huno moi'wonoho. Ifofo engo yonto solongkoe ufo'nji mojo'nji wasy+wo'n+ingkiso hopa hntokwaliyo pi+wahu'mentisofoho.

14 A'amu ife popojasy+wo'n+ingkohoho hopaso ahwomo oso hopa popojonto moi'wo imo'n+imentisofoho. Hwof+iki'nyo hwanji mijo'njo sopenjo hwaho we'e sohwanji hof+koe angoso nul+iko'mant+ifi we'enehwo nonje

ehumamentohofofoho.

¹⁵ A'amu yofe engo'njo hwaho mokosyohumayo sohwanji hwe engo hopi'nonohino sohwanji a'amu itokuso'njo sohwamo mokosyohumawo'n+ngkohofo sohwanji a'amu hamniyoho'njo sohwanji a'amu yokumpohn'nyo sohwanji a'amu syoho ulohofiyo sohwanji a'amu sikinjo so'nji a'amu hopi'nono hofiko iyoho engo un+ngkahon+ngki limentohofi, Nakwo sokimo'mo hwa'imo'mo woswantane'no ihwono.

¹⁶ Ose ulontifi ulimentohofi, Hwofiki'nyo sohwosi, oso hwe kakoe epohumayo sopo humaso sohwo'nji hwe nom'ne nakwoe Wonyo'ne Tohino Ma'mentiso sohwo'nji siko nakumo yoka nalisihnnoho kiko nofosomahoji nakumo fifehu'mokonasyo.

¹⁷ U, siko nakumo yoka nalisihhne sikunoso olohonta nto i'mofapohoho. I oso'no nakwoe wonyo somne'no siko nakumo aku nejapiso sohonta yokumpohn'nyoso tihwo waloho'mtolo. O'o, awonoho. Ose limentohofofoho.

7

A'amu Is+lael 'wan hant+let fouti-foua tausen' (144,000) sofe hungkunofoho.

¹ Ose uhwononji nom'ne wojo hopa uhwon+mentoheho, a'amu ahwomomjo osofosofahu'nohino sohwa hwaho tokwajo ae sopo lohofontifi ifofo oso'mo so'mta'ango osofosofahu'nohino somo aho kesyohumentan+ngkofi uhwon+mentohefoho. Oso ifofo hiso mijo ayomo

hwahomo iyo oso'njo sopo muloho'mentisofoho.
O'o, ifofo homo somo pi'jwahumentohofofoho.

2-3 Ose uhwononji uhwon+mentoheho, a'amu
ahwomomjo nom'ne sohwo mofehi'nyo
si'mofapiso so'mta'ni nosaponto Anitu
songo ne'no humayo sohwoe ifalifaliyo
mti'mokiyo'neso ahomo nomokosyohumanto
mango engo ul+mento, Sekwo a'amu ahwomomjo
osofosofahu'nohino sohwasu sekwo hwaho'nji
mijo ayo'nji wonyo imokiyo'ne yokumpohn'nyo
mokosyohumalofo sohwasu we'e nehwo
fohontohumamno. Simo'mo nakwo Anituye
syoho ulohofiyu sohwasu yomohu'nyopo
Anitu kakwo'yohwo sohwoe ifalifaliyo
mti'mokosy+hwasi i osohonta sekwo hwaho'nji
mijo'nji iyo'nji wonyo hnmokumno.

4-8 Ose upa'nonji a'amufe yomohu'nyopo
ifalifali mti'mokinyo neso atofu linyoso ole
upa'n+mentoho. A'amu Isilael temtitofu aho
hopi'nono sife mta'ni hufa'uyo somta'ango
a'amu *wan hantilet fouti-foua tausen* (144,000)
somo Anitu kakwo sohwoe ifalifaliyo
mti'mokinyo hwafoho. Temtitofu homo
homta'ango a'amu *tiwelif tausen*iso (12,000)
ma'mentohofofoho.

Jutafe temtitofosu *tiwelif tausen*foho (12,000).

Lupeniye temtitofosu *tiwelif tausen*foho
(12,000).

Ngkatiye temtitofosu *tiwelif tausen*foho
(12,000).

Asyafe temtitofosu *tiwelif tausen*foho (12,000).

Napitalaiye temtitofosu *tiwelif tausen*foho
(12,000).

Monaseye temtitofoso *tɪwɛlɪf tausenfoho* (12,000).

Simeyouniye temtitofoso *tɪwɛlɪf tausenfoho* (12,000).

Lifaiye temtitofoso *tɪwɛlɪf tausenfoho* (12,000).

Isokafe temtitofoso *tɪwɛlɪf tausenfoho* (12,000).

Sepiyulaniye temtitofoso *tɪwɛlɪf tausenfoho* (12,000).

Jousepiye temtitofoso *tɪwɛlɪf tausenfoho* (12,000).

Mpenyaminiye temtitofoso *tɪwɛlɪf tausenfoho* (12,000).

Oso a'amu hofosofe yomohu'nyopo Anituye ifalifaliyo hi'njofoho.

*Anituye a'amu ne pi'nɪngo engoso
hofɪko Anituye yofe ho'nomayo'ne
uhu'mokumentohofoho.*

⁹ Ose uhwononji nom'ne wojo hopa uhwonimentoheso hwe moya'mi pi'nɪngo engoso oso a'amu hiso a'amu hofɪko atofu joso hopo'maho. Oso a'amu hiso temtitofu homo homta'angoso hwaho kengo kengo a'apaho kengo kengo hungkuno kengo kengoso hofɪko hwapɪfe sawemo halojo inyoso Hwe Engo sohwoe epohumayo sɪmano sopo loho'mentohofoho. Osopo lohofontɪfi Anituye mango hwamo uyakolo'mentohofu so'no tohe hweho nomantɪfi sɪmonyo yontɪfi

¹⁰ mampaho engo'nji ole lɪmentohofi, Nakwoe Anitu epohumayopo humaso sohwo'nji Jisas

nakwoe Wonyo'ne Tohino Engo Ma'mentiso sohwo'nji siko nakumo asomo netimahoningki nakwo wopingo humalohwono.

11 Ose ulahoningkofi a'amu ahwomomjo sohwa Anituye epohumayo somo ehofomokosyohumalofo sohwa hwe engo sife aho hopi'nono nom'ne mta'ni osofosofahu'nohino sohwanji yo'mayo songo humalofo osofosofahu'nohino oso hwanji hofiko Anitumne'no hwomtame ehumantifi Anituye yofe ho'noma'mentohofofoho.

12 Ole limentohofi, Nehopeho. Nakwo nakwoe Anitumne'no simonyo engo uyano. Kakoe yofe engo, kakoe yokumpohn'nyo so'ntnne'no woho'nomano. Kakoe huno wopingo yakolo'nnyoso, kakoe yokumpohn'nyoso ne'no nowentihwonefoho. Oso'no nakwo kakimo isamoyoka engolopohamo ulihwano. Oso hungkunoso nehopeho. Ose ulimentohofofoho.

Oso a'amu pi'ningo engo sofe tohino so'no Jounimo lutihwamentisofoho.

13 Ose uhwoningkahoningko hwe engo sife aho hopi'nono nom'ne mta'ni osofosofahu'no somta'ango fihwo ntimento, Olo a'amu hwapife halojo sawemo'njo lohwa tihwalo. Nti'mta'ango hwalo.

14 Ose ntahoningki ulimentoho, Hwe engofo, ngko huno maniyohoyohoho. Kiko huno kiyohoho. Ose ulahoningko oso hwe engo huhwo sohwo kako tango mikunimposo i'mofapone so'no ole ntimento, Anitu kako oso tango mikunimpososo hwahopo

uyimentiso sohonta a'amu hiso nohumantifi Anitumne'no yokumpohn'nyo lohofontifi poyo pe'ningkahon'ngkofi Anitu kako hofikimo olo pone'no motosahopohoho. Simo'mo hofikoe hon'ngkano wonyo somne'no hwapife mijo yajijwohoho hopaso hofikoe hon'ngkano wonyo somo Jisasiye hon'yo'nji wae yao'mentisoso hwapife kiho ane pa'nyo halojo imo'nimentisofoho.

¹⁵ Oso hiso'no hofiko Anituye epohumayo sopo lohokwofo. Sikuno huhwo huhwi im'ingo'nji sikuno'nji hinjopo hofiko Anituye ango ahwomomjo somo kakoe syoho ulohofwo'n'ngkohofofoho. Anitu kako kakoe epohumayo sopo humanto hofiyo umokosyohumawo'n'ngkisofoho.

¹⁶ Oseso hofiko mijoho apa'no mape'nyofoho. Hofiko mijo'no mumo'nyofoho. Mofehi'nyo hofikimo toho mufojiyofoho. Tohino muhmnyofoho.

¹⁷ Hwap'ngoso hwe hofikoe wonyo'ne tohino ma'mentiso sohwo kako Anituye epohumayo sopo nohumanto hofiyo mokosyohumaho. Kako a'amu homo somo mijo timo so'mo ipemotasy'hwosi mijo songo ne'no humayo'ne n'fitnnefoho. Osopo Anitu kako hofikoe timijo wae imof'hwosi hofiko humotaho apa'no mal'fitnnefoho.

8

Impe mijaho'njo aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'uyo lojwohofojahinyoso lokofoma'mentisofoho.

1 Ose uhwononji oso wojo hopa simo'mo uhwonimentoheso apa'no uhwonimentohefoho. Oso hohosohonta nakwoe Wonyo'ne Poyo Imo'nimentiso sohwo kako impe mijaho'njo iyoswomo lojwohofojahinyo aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'uyoso lokoefomahon'ngki osohonta a'amu hopi'nono oso hopo sopo humamentohofoso hofiko songo songo miyo'njo yontifi mampi'nyo humantifi tifi no'mo hwahopo tango imo'none so'no humafisohunyo imentohofofoho. Osopo nohumentan'ngkofi mofehi'nyo we'enehwo umentisofoho.

2 Mofehi'nyo we'enehwo noposahon'ngki uhwon'ngkoheso a'amu ahwomomjo aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ango hufa'uyo sohwa Anituye epohumayo'njo simanopo humawo'n'ngkohoho sohwamo Anitu kako kounoho anga'no anga'no hu'muyimentisofoho.

3-4 Nohu'muyahon'ngki ahwomomjo nom'ne sohwo ijempoho Anitumne'no yo'mayo ho'nasyiwo'n'ngkohoho sopo lohofonto kako noswanyo na'nohino'njo tikayo akino wop'ingo'njo usimokiyo'ne mokosyohumamentisofoho. Hofiko kakimo hwamno pa'nyo engo akino wop'ingo'njo umentohofofoho. Kako Anituye hwe moya'mi somne'no jomo ujo hungkuno so'nji hwamno pa'nyo akino wop'ingo'njo so'nji manto nomihu'mokonto ijempoho na'nohino Anitumne'no yo'mayo ho'nasyiwo'n'ngkohoho sopo Anituye simano sopo wojo somo tikayo akino wop'ingo'njo so'nji Mpohumo jomo ujo

hungkuno so'nji wa'mentisofoho.

⁵ Akino wanto kako oso ijempoho somta'ni toho nomanto oso noswanyo homo somo toho ihm'mofonto hwaho ayo yawojo'mne'no umokwajimentisofoho. Oso toho hiso nimokwojahonngki ahwomo yoka emta'mnggo engo yonto hwaho hwomihwo engo imentisofoho. Ose uhwononji ole syafi'hu'mentoho, oso hungkuno Anitumo jomo ujoso tikayo'nji Anituye simo sopo simentiso hungkunoso ne umo'nimonto yalofoho.

A'amu ahwomomjo osofosofahn'nohino sohwa kounoho yoka limentohofofoho.

⁶ A'amu ahwomomjo aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ango hufa'uyo sohwa hofikoe kounoho yoka wolano lontifi ito'no esyohumentohofofoho.

⁷ A'amu ahwomomjo simo'mjo huhwo sohwo kounoho yoka lahonngki ifoyo wosoho pa'nyo'nji toho'nji honiyo'nji nem'no uhwoso'mokonto hwaho ayo yawojo'mo mo'mentisofoho. Oso hiso nomofahonngki iyo hwaho hoja hopi'nono hufa'u sihune imo'nimentisoso anga'no toho ningkahonngki hufa'u lohofoho.

⁸ A'amu ahwomomjo osofeponjo sohwo kako kounoho yoka lahonngki hofiko toho hwofiki'nyo pa'nyo mikunimposo engoso mijo ayo hopi'nonohinomo ho'nao'mentohofofoho.

⁹ Oso toho hiso mijo hufa'u sihune mtohupo'mentisofoho. Oso mijo anga'nohino sohomo honiyo'nohino imo'nonto yo'mayo

inaniku songo humamentohofoso poyo pe'nimentohofofoho. Yofayokino oso ho'mo so'mo a'amu hi'nji nowentanngki a'amu hi'nji wae yao'mentisofoho.

¹⁰ A'amu ahwomomjo hufa'u sɪhune sohwo kounoho yoka lahonngki hntokwaliyo engo sohwo toho kwefoho pa'nyo sohwo mijɪmno nom'ne sopo ho'nao'mentisoso oso mijo huhwo sohwo hufa'u sɪhune mtɪhupo'mentisofoho. Anga'nohino sohomo mo'mentisofoho.

¹¹ Oso hntokwaliyo engo huhwo sohwo kakoe yofeso Noufo Iyoho'njo Pa'nyo hweho. Oso mo'mentiso hopo sponjo mijoso iyoho'njo imo'nngkahonngki a'amu hofiko ifanimentohofoho oso iyoho huhwo sohwo polo'meehumentisoso fehohnjoso pe'nimentohofofoho.

¹² A'amu ahwomomjo osofosofahu'nohino sohwo kounoho yoka lahonngki mofehi'nyo hamno hntokwaliyo oso hufa'u sɪhune mtɪhupo'mentisofoho. Oso anga'no anga'nohino homo somjo hufa'u sɪhune hufa'u sɪhune mtɪhupo'mentiso homo somjo anga'no anga'nohinoso sikwo'mno imo'nimentisofoho. Oso hiso'no mofehi'nyo hamno hntokwaliyo liwo'nngkiso sohonta pijijo imo'nimentisofoho. Fehohnjo majofoho.

¹³ Ose imo'nimentiso sohonta uhwonimentoheso siwe mɪkunɪmposo sohwo ahwomomo fekwoswahonngki uhwononji ole syafihu'mentoho, U tango mɪkunɪmposo u'mofapmmonte'no yalofoho. Siwe sohwo mampaho mohm'no ole limento, Nje a'amu,

nje a'amu, sekwo hwahopo humalofo soku, sekumne'no hitoho ntokwoho. A'amu ahwomomjo hufa'u sihune ae'uyo sohwa kounoho yoka wolantifi yalokwofo. Nolikujono tango engo mikunimposo wose'ma'montonoho. Ose limentisofoho.

9

*A'amu ahwomomjo aho fehohnjo
hopi'nonohino sohwo kako kounoho yoka
limentisofoho.*

¹ A'amu ahwomomjo aho fehohnjo hopi'nonohino sohwo kako kounoho yoka lahonngki uhwonimentoheso hntokwaliyo anga'nohino sohwo kako hwahopo piwahu'mentisofoho. Nopiwesyahonngki hofiko oso hntokwaliyo homo somo pi'nimo hwapingo ane'njo sopo hano hwosampesoso uyimentohofofoho.

² Pi'nimomjo hoku'yo hwosompeehonngki oso pi'nimo homo somjo toho engo somta'ni tikayo sikwo'mno engoso sapmmentisofoho. Oso tikayo hiso mofehi'nyo'nji ifofo simano esyaof'neso sikwo'mno imo'nimentisofoho.

³ Oso tikayo homo somta'ni mpompali'me pa'nyo pi'ningo engo folofomanto hwaho ae yawojo'mo ifehu'mokahumentisofoho. Oso mpompali'me pa'nyo huhwo sohwa hofikoe yokumpohn'nyoso a'nantihwoyo sohwafe yokumpohn'nyo pa'nyo hwafoho. Oso yokumpohn'nyo hiso'nji a'amumo mokintofonefoho.

⁴ Hofiko mpompali'me pa'nyo sohwamo ole ulimentohofi, Sekwo hoja hwanji iyo hwanji yo'mayo hwaho loponjo foka'nyo somo fonifonyo imokukutoho. O'o, hwe moya'mi Anituye ifalifaliyo yomohu'nyopo mamti'mokinyo'njo somo tohino engo uyimno.

⁵ Sekwo hwe moya'mi hopi'nonohino homo somo tohino engo uyontaningkuji hamno aho fehohnjo hopi'nono woseyakolo'montonoho. I oso'no sekwo poyo umokukutoho. Ose ulahoningkofi mpompali'me pa'nyo huhwo sohwa tohino engo a'nantihwoyo sohwa uyiwon'ningkohoho hopaso uyimentohofoho.

⁶ I oso hohosohonta a'amu tohino engo mafikujono poyo wape'nife ko likuji tohino uyifijoso a'amuso hofiko poyo pe'nyo'ne honingkanoso motipemapifitnnehoho. Oso hiso'no poyo umo'nano ko lifijoso poyo mmo'nifitnnehoho.

⁷ Ngko uhwonimentoheso oso mpompali'me pa'nyo huhwo sohwa hofiko oso yahu a'amu hn'nomokomiwo'ningkohoho sohwafe engo pa'nyo hwafoho. Hofiko ikujoho wofongki'nano lontifi ito'no esyohumentaningkofi uhwonimentohoho. Hofikoe mnokino sopo wokoso wonyoangkafo foto'nimentohofoho. Hofikoe simanoso a'mosimano'njo hwafoho.

⁸ Hofikoe mijiyoso sawemofoho. Hofikoe mangoso siwatimangofoho. Mango hiso yokumpohn'nyo yahu sihwano pa'ningofoho.

⁹ Oso mpompali'me pa'nyo sohwa hofikoe swokinoso mijo yihumo sohwafe a'apaho nihu'no sojo pa'nyo uhwon'niwo'ningkuhwoneso

pa'nyo'njo hwafoho. Hofikoe fefeeloho peengku peenjo mpuyo pi'n'ingo engo'njo pa'nyofoho. Yahu pi'n'ingo engo sohwafe kunto'yoka pa'nyofoho.

¹⁰ Hofikoe somiso a'amu somo mon-titofontan'ingkofo hamno aho fehohnjo hopi'nono uyakolo'mentisofoho. Tohino engo m'ikun'imposo uy'imentohofofoho.

¹¹ Mpompali'me pa'nyo sohwafe hwe engo sohwo kako towahuno wonyo sohwo pi'n'imo hwapingo ane so'mo mokosyohumawo'n'ingciso hweho. Kakoe yofeso a'amu Hipiluso ole liwo'n'ingkohofoso Opeeton. A'amu Ngkilikiso ole liwo'n'ingkohofi Opaliyon. Oso hungkuno hwapingoso olenoho. A'amumo Wonyo Umokuwo'n'ingciso hweho.

¹² Osohonta uhwon'imentoheso tango engo m'ikun'imposo si'mo'mjoso moi'wonoho. Nom'ne hufa'u weho. Tango hufa'u umo'n'imontonoho.

A'amu ahwomomjo aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni anga'nohino sohwo kako kounoho yoka limentisofoho.

¹³ A'amu ahwomomjo aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni anga'nohino sohwo kounoho yoka limentisofoho. Oso Anituye si'mano sopenjo ijempoho na'nohino'njo Anitumne'no yo'mayo ho'nasyiwo'n'ingkohofoso sopo hwolafeso osofoso-fahu'nohino'njo sopo yahu mpulimokau sihwano hopa uhwon'imentohofoho. Oso ijempoho hopo sopo nta'ni mampaho ho'n'imentisofoho.

¹⁴ Oso a'amu ahwomomjo kounoho yoka limentiso sohomo mampaho hiso

ole ulimento, Kiko towahuno wonyo osofosofahu'nohino sohwa Mijo Yufletis tafe sopo impe into'nawotofo sohwa nu'mahoji fisihuto'mihwajo.

15 Ose ulahoningki kako nowento isihuto'mihwajimentisofoho. Oso towahuno osofosofahu'nohino wonyo sohwa Anitu kako olo soswo lomo olo hamno lomo olo sikuno lomne'no impe into'nawo'mentisofoho. Hofiko nowekuji a'amu hwahoponjo hopi'nonohino somo hufa'u sihune hotitofikuji anga'nohino somo fonjasyikuji mtitofu hufa'u umo'nimontonoho.

16 Oso towahuno wonyo sohwa isihuto'mihwojahoningkofi ole upa'nimentoho, Towahuno wonyo huhwo sohwafe a'amu ikujoho'ne yahupo kehumalofo sohwa hofiko ni'hu'no pi'ningo hwafoho. *Tu hantilet miliyon (200,000,000) hwafoho.*

17 Ngko wojo hopa uhwoninkoheso olenoho. A'amu yahupo kehumalofo sohwafe manji'mofo sojo pa'nyoso honijwo, sonjijo hwosimijo'njo hwafoho. Yahu sohwafe mnokinoso sikiswojo sohwafe mnokino'njo pa'nyo hwafoho. Yahufe mango mta'ni tikayo akino wonyo'njo sikwo'mno hwosimijo'nji toho'nji sijomokoho'nawehe.

18 Oso toho hiso'nji tikayo akino wonyo sikwo'mno'nji hwosimijo'nji hofikoe mango mta'ni a'amu hwahoponjo somo hufa'u sihune hotitofonto mtitofu anga'nohino somo poyo imokumentohofofoho.

19 Oso yahu sohwafe yokumpohn'nyoso

hofikoe somimo hofikoe mangomo
wo'nnyoponoho. Hofikoe somiso homa
a'amumo toho lofiwo'n'ingkiso sohwife
mnokino'njo pa'nyo hwafoho.

²⁰ A'amu poyo mape'nyoso hofiko nohumantifi
hofikoe yahino wonyomne'no simeho
mawolo'mokiyo'njo imentohofofoho. O'o, hofiko
towahuno wonyo homo somne'no hwomtame
ulohofiwo'n'ingkohofofoho. Oso towahuno
wonyo huhwo sohwife yofe ho'nomayo'ne
so'no hofiko hwasyo anituye huyo'mango sojo
mta'ni iyo mta'ni hwaho mta'ni mtimokontifi
osomo hwomtame imentohofofoho. Oso
mtimokumentohofoso haloho mupa'nyofoho.
Timo muhwonyofoho. Hano memoyonjofoho.

²¹ A'amu hiso hofiko nom'ne a'amu somo no-
fonjasyontifi ki'nyo imokontifi a'mohufo yontifi
yo'mayo ho'yangoso hufo ma'mentohofofoho.
Oso yahino wonyo homo somne'no hofikoe
simeho mawolo'mokiyo'njo imentohofofoho.

10

*A'amu ahwomomjo sohwo Jounimo iyoswo
uyahon'ingki Joun nimentisofoho.*

¹ Ngko oso hohosohonta uhwonimentoheso,
a'amu ahwomomjo nom'ne yokumpohn'nyo so-
hwo ahwomo mta'ni pmentisofoho. Kakoe
manjimofoso himofoho. Kakoe mnokinopo
sakungkwolan'ngo kotofahinyo hweho. Kakoe
simanoso mofehi'nyo pa'nyofoho. Kakoe sifeso
toho sitnnyo pa'nyofoho.

² Kakoe ahomo iyoswo we'e popojahinyofoho. Oso iyoswo hiso fisojwahinyofoho. Kakoe sife angahohnjoso mijo ayo sopo fesyohumaho. Sife hwonamonyoso hwahopo fesyohumaho.

³ Oso hopo sopo kako nohumanto mampaho mohm'no sikis+wojo hauwayo yoka hopa la-hon+ngki ahwomo yoka aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'u ho'n+ngkahon+ngki oso homo somta'ni hungkuno upa'n+mentohefoho.

⁴ Oso hungkuno ahwomo yoka somta'ni upa'n+mentoheho wamt+'mokumonji yahon+ngko mampaho ahwomo mta'ni nt+mento, Oso hungkuno ahwomo yoka aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'uyo ho'n+ngkisoso kiko ifalifaliyo nomti+'mokokotoho. Hiyaso mokosyohumaho.

⁵ Oso a'amu ahwomomjo sife anga'no mijo ayo sopo fesyohumanto sife nom'ne hwahopo fesyohumaho huhwo sohwo kako hungkuno nehopi ujo'neso kakoe aho anga hohnjoso ho'noma'mentisofoho.

⁶ Noho'nomanto ulimeto, Anitu songo ne'no humaso sohwo yo'mayo ahwomomjo so'nji hwahoponjo so'nji mijo ayo somjo so'ntne mt+'mokumentiso sohwo yokintahopone'no hungkuno nehopi walimonne'no yohono. Hungkuno olenoho. Sikuno moi'wonoho. Oso'no Anitu kako mohontohumanehoho. O'o, a'amufe hungkuno ikwolofone sikunoso nto i'mofapohoho.

⁷ A'amu ahwomomjo aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'uyo sohwo kounoho yoka ho'n+ngkuhwoso'no yo'mayo hungkuno

Anitu kakoe syoho ulohofiyo sohwamo uyahonꞑngki nalꞑmotofoso olohonta ne umo'nꞑmontonoho. Hohonta olo hungkuno hiloso huno mehohosasiyo'njo imojoso olohonta ne imo'nꞑngkuhwoso'no a'amufe hunoso wehohosahumontonoho.

⁸ Ose lahonꞑngki oso mampaho ahwomo mta'ni sꞑmo'mo ntꞑmentiso hopaso olohonta apa'no ntohi, Olohonta kꞑko nuhuji oso iyoswo a'amu ahwomomjo sohwo sꞑfe anga'no mijo ayomo fesyohumanto nom'ne hwahopo fesyohumaso sohwo kako iyoswo fisojwosyohumasoso kꞑko maho.

⁹ Ose ntahonꞑngki ngko nowenji ulꞑmentoho, Kꞑko oso iyoswo we'eso ntape. Ose ulahonꞑngko ntꞑmento, Ou, kꞑko olo iyoswo loso nomahoji hmnyo. Kꞑko njoso humo meyo kihwosi u jꞑje sꞑmeho mo'mo iyoho wakimꞑntonoho.

¹⁰ Ose ntahonꞑngki iyoswo we'e loso a'amu ahwomo mta'ango sohwoe aho mta'ni nomanji manꞑmentoheso nje mangomo humo meyo nyahonꞑngki nꞑngku'nꞑmentoheso iyoho nnꞑmentisofoho. Hwapꞑngoso yo'mayo imo'noneso tango'njofoho.

¹¹ Ose yahonꞑngko ntꞑmentohofi, Kꞑko hwe moya'mi anga hopi'nonohino hungkuno kengo kengo'njo hwe yofe engo'njo hwaho mokosyohumawo'nꞑngkohoho oso hwamne'no oso iyoswo nꞑngkinoso yo'mayo imo'none so'no filutꞑhwaho. Ose ntꞑmentohofofoho.

11

A'amu hufa'u hwa'u Anituye hungkuno ujo'ne hungkunofoho.

1 Ngko nohumentanꝑngko ango imayo iyo'ne iyo ntapontꝑfi ntꝑmentohofi, Nolꝑkafohoji Anꝑtuye tojo ango engo Jerusalem lohojwo so'nji oso ijempoho yo'mayo Anꝑtumne'no ho'nasyꝑwo'nꝑngkohoho so'ntnne'no sawemo so'no yamofo fiyo. Ose yohoji kꝑko a'amu Anꝑtuye angomo Anꝑtu kakoe yofe ho'nomayo'ne humalofo somo atofo fiso.

2 Oseso kꝑko oso angkuhwafo we'e mempo hohnjo somo yamofo yohotoho. O'o, oso a'amu Anꝑtumo sꝑmeho hi'ntnnono muyo'njo iwo'nꝑngkohoho sofeponoho. Oso'no kꝑko yamofo yohotoho. A'amu hiso hofꝑko ango Jerusalem so'nji oso angkuhwafo we'e mempo hohnjo so'nji fonꝑfonyo yontanꝑngkuji soswo hufa'u sꝑhune uyakolofꝑhwosi nom'ne hamno aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni anga'no uyakolofꝑhwoso'no fonꝑfonyo wesojwaofantꝑfeho.

3 Fonꝑfonyo hiso yontanꝑngkuji a'amu hufa'u hwa'u nje hungkuno ujo'ne yokumpohn'nyo uyꝑme sohwa'u siko ifa nano ho'yoso meki'nisoso hofꝑkoe sꝑmeho tango unyoso a'amumo utꝑhwayo sohwa'u tꝑfi yo'mayo imo'none so'no ulanjyoho.

4 Ulontanꝑngkohosꝑsi soswo hufa'u sꝑhune nom'ne hwasyopo uyakolofonefoho. Ose ntahonꝑngki uhwonꝑmentoheso, oso hwe hufa'u sohwa'umne'no hohonta hwe fihwo Sekolaiya kako hungkuno ifalifaliyo mtꝑ'mokumentisofoho. Siko iyo hufa'u ipisayo'njo sikiloho hufa'u Anꝑtu yo'mayo hwaho mokosyohumayo sohwoe sꝑmanopo

loho'mentisiye hwa'uyoho. Ose uhwononji Sekolaiyafe hungkuno hiso ne imo'n+mentisoso uhwon+mentohefoho.

⁵ Ose uhwon+mentoho, a'amu wonyoso hofiko hwe sohwa'umo wonyo umokantifi sikoe mango mta'ni toho sosijaofaponto sikoe mango sohwo toho ulasyiwo'n+ingkisofoho. Ou, a'amu hwe hufa'u hwa'umo wonyo umokumo lihwosi yoso sohwo kako oso pa'nyoso wape'n+montonoho.

⁶ Oso hwe sohwa'umo Anitu kako yokumpohn'nyo m+kun+imposo uy+mentiso so'no siko ifoyo hon+ingkano ifoyo masiyo'ne pijwasiyoso siko hoponoho. U siko ole liso'manji, A'amu somo yo'mayo tango u'mano. Ose liso'manji ne umo'nono lisoso siko hoponoho. Oso hohosohonta siko Anituye hungkuno ulonji yo'mayoso imentisiyefoho.

⁷ Siko Anituye hungkuno moi'wo losojwaofahon+ngki pi'n+mo hwapingo ane somta'ni sikis+wojo engo si'mofapmmmentisofoho. Nosi'mofaponto hwe sohwa'umo toho wolofahumo lonto ikujoho fongki'nontifi si'wojo sohwo hwe sohwa'umo hwotoho fento toho lofahumentisofoho.

⁸ Sikoe pijafoso hon+ingkano engo sopo wo'mentisofoho. Oso pone engo homo somo hohonta sikoe hwe engo sohomo iyopo fonjinto'ofahumentohofofoho. Oso pone engo so'no pahnn+mo hungkuno li'wo'n+ingkuhwoneso ole, Soutom'nji Ijipi'njoho. Hwap+ingoso oso a'amu huhwo sohwa hofikoe hon+ingkano wonyoso a'amu Soutom'nji Ijipi'njo pa'nyo

hwafoho.

⁹ Sikoe pijafoso ne'no nowentaningki a'amu temtitofo kengo kengo'mta'angoso hungkuno kengo kengo hwaho kengo kengo'mjoso nohumantifi oso pijafoso somo uhwonontaningkofi sikuno hufa'u sihune nom'ne ajwopo mtihupemjao'mentisofoho. A'amu honingkano wonyo'njoso hofiko ole limentohofi, Nom'ne a'amu sohwa oso hwe sohwa'uye pijafoso ijopij+syasy+kutoho. Ose limentohofofoho. Hwapingoso hwe sohwa'uye yofeso monje yasiyo'nefoho.

¹⁰ Hwe sohwa'u poyo pe'nyoso'no a'amuso simeho wopingo umo'n'ingkahon'ngki simonyo engo yontifi wosopayo engo iloho yontifi hofikoe simeho wopingo umo'nyo so'no hofikoe a'amu somo ho'yango engo uyimentohofofoho. Hwapingoso ole, oso hwe sohwa'u siko songo nohumentan'ngkiye sohonta siko a'amufe honingkano wonyo somne'no Anituye hungkuno ulonji tohino uyimentisiyefoho.

¹¹ Oseso sikuno hufa'u sihune nom'ne ajwopo mtihupo lohofonto memjaofahon'ngki Anitu sikimo songo ulika'mentisofoho. Siko nolikofahon'ngki a'amuso hofiko sikimo uhwonontifi iyoho engo imentohofofoho.

¹² Hofiko mampaho ahwomo mta'ni ole upa'n'imentohofoho, Siko olopono fisapinyo. Ose upa'nontifi mango huhwo sohwa nuhwonontaningkofi siko ahwomomno himopo simentisiyefoho.

¹³ Nosahon'ngki hwomihwo engo imentisofoho. Imentisoso pone engo Jelusalemjo poneso

homo homta'ni kenga'no kenga'no ya'mi ya'me yao'mentisofoho. Olo hopa piwahu'mentiso, pone aho hufa'u mta'ni hotito'nohini anga'no piwahu'mentisofoho. Aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni osofosofahu'no loho'mentisofoho. Nopiwesyahon'ngkofi a'amu *seven tausen* (7,000) pe'n'imentohofofoho. A'amu poyo mape'n'immentohofoso iyoho engo un'ngkahon'ngki ole li'mentohofi, U Anitu ahwomomo songo humaso sohwo Hwe Engo nehopeho. Ose li'mentohofofoho.

14 Tango hufa'u moi'wo nto imo'n'imentisofoho. Tango ae'uyoso i'mofaponeso uhwon'imentohefoho.

A'amu ahwomomjo aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'uyo sohwo kako kounoho yoka li'mentisofoho.

15 Oso hohosohonta a'amu ahwomomjo aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'uyo sohwo kako kounoho yoka lahon'ngki mampaho pi'n'ngo ahwomo mta'ni ole ho'n'imento, Seten olo hwaho lomo mokosyohumamojofoho. I olohonta nakwoe Hwe Engo Anitu'nji Kilais uhwat'mentiso sohwo'nji siko hwaho loso ni'hu'nahone womokosyohumanjiyoho. Kakoe yofe engo hwaho mokosyohumayo'neso ne'no nowent'hwonefoho.

16 Ose ho'n'ngkahon'ngki oso hwe engo sife aho hopi'nono nom'ne mta'ni osofosofahu'nohino sohwa Anitu'njopo hofi'koe epohumayo sopo humawo'n'ngkohofo sohwa

hofiko Anitumne'no hwomtame ehumantifi
Anituye yofe ho'noma'mentohofofoho.

¹⁷ Ole limentohofi,

U nakwoe Hwe Engo sohwoosi kiko jije
yokumpohn'nyoso hwofilo'nnyo'njo
hwosoho.

Oseso kiko hohonta humamopmmentohino so-
hwosi olohonta ne'no humahnno.

Kiko jije yokumpohn'nyo'nji hwaho homo somo
mokosyohumomopalokuno.

Oso'no nakwo isamoyoka engo kilalokuhwono.

¹⁸ A'amu kikimo simeho hi'ntnnono
mokijape'njoso hofiko simeho tango engo
uyalofoho.

Hwapingoso jije sikuno hofikimo tango uyo'neso
nto i'mofapohoho.

Olohonta kiko a'amu poyo pe'nyo sofe yahino
somne'no yano ulofimonnoho.

Hohonta a'amu jije hungkuno ulimotofoto
sohwanji jije a'amu yofe engo'njo
sohwanji yofe engo ane'njo so'nji kikimo
enjwa'mo humamotofoto somo ho'yango
wopingo uyimonnoho.

A'amu hwahopo wonyo imentohofoto somo wae
wee'monnoho.

¹⁹ Ose ulahoningkofi ahwomomjo Anituye
ango engo somjo hwosompo'nowentaningki
uhwonimentioneso oso ipofoto a'amu Juta
hohonta mtimokumentohofoto pa'nyoso Anituye
hungkuno'njo nakwo'nji makotiku'nyo'neso
nowentaningki uhwonimentionefoho. Oso hiso
ngko nuhwoningkahoningko emtamingo ya-
honingki yo'mayo mampaho ho'ninkingahoningki

ahwomo yoka lahonꞆngki hwomꞆhwo yonto ifoyo
sisayo'njo hu'mentisofoho.

12

*Joun kako a'mu si'nji homa'nji uh-
wonꞆmentisofoho.*

¹ Ahwomomo uhwononji poji entꞆhwayo
hopaso uhwonꞆmentohofofoho. A'mu fisi
kakoe manji'mofoso mofehi'nyo pa'nyo
imentiso uhwonꞆmentohefoho. Kako hamnopo
nohumanto kakoe yofe engo so'no imayo
monji'ma'niyoho. Mnokino manji'mofoso
hntokwaliyo aho hopi'nono si'fe mta'ni
hufa'u'njiyoho.

² Kako si'meho'njosi mehomi mayo'ne tohino
engo umnꞆngkahonꞆngki youwo youwo lonto
aswo woma'mto imentisofoho.

³ Ose uhwononji nom'ne poji entꞆhwayo
ole uhwonꞆmentoho. Homa honꞆyo'nohino
mꞆkunꞆmposo engo sohwo kakoe mnokino
aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni
hufa'u'njo hweho. Mnokino somo
anga'no anga'nohino sopo a'amu hwaho
mokosyohumawo'nꞆngkohoho sohwafe mnokino
manji'mofo montito'meehinꞆmentisofoho.
Kakoe si'hwanoso aho hopi'nonohino'njo hweho.

⁴ Hntokwaliyo hopi'nonohino somo
hufa'u si'hune hotito'mentisoso mtitofu
anga'no homa sohwo kakoe somi'nji
hulꞆjusyꞆmokwojahonꞆngki hntokwaliyo
hwahopo pi'wahu'mentisofoho. Homa
huhwo sohwo a'musi kako mehomi aswo
woma'mto yontanꞆngki homa sohwo

humuhwontohumantisofoho. Hwapingoso
kako mehomi sohomo wofonjahumonto
humihwontohumantisofoho.

⁵ A'musi kako hwomu aswo ma'mentisofoho.
Oso hwomu huhwo sohwo kako tifi no'mo a'amu
hopi'nonohino somo yokumpohn'nyo mokosy-
ohumane hweho. Oseso oso a'musi kako
hwomu aswo nomahoningki a'amu ahwomomjo
sohwa hofiko oso hwomo sohomo nutimantifi
Anituye epohumayo kako'nji wojo sopo uhu-
matimentohofofoho.

⁶ Oso hohosohonta oso a'musi kako hwaho
a'amu ane sopo Anitu kako a'mu simne'no ango
molahumentiso sopo hiyaso le'ofonto nohumen-
taningki a'amu ahwomomjo sohwa hofiko wo-
payo uyontifi nto'no mokosyohumentaningkofi
soswo hufa'u sihune nom'ne ajwopo mtihupo
hamno aho fehohnjo hopi'nono fehohnta'ni
anga'no uyakolo'mentisofoho.

⁷ Oso hohosohonta oso hiso uhwononji
nom'ne uhwonimentoho, ahwomomo ikujoho
engo lika'mentisofoho. Ahwomomjo hwe yofe
engo'njo Maikel oso hwo'nji kakoe ahwomomjo
a'amu sohwanji hofiko homa sohwo'nji nom'ne
sohwa homa sohomo iningkamotofo sohwanji
ikujoho engo fongki'nimentohofofoho.

⁸ Oso ikujoho fongki'nimentohofoho hiso Maikel
kakoe a'amu ahwomomjo sohwanji hofiko homa
sohwo kakoe a'amu sohwanjimo hwotoho fentifi
ahwomo mta'ni wae yao'mentohofofoho.

⁹ Oso'no homa sohwo kakoe honingkano
ahwomomo siyo'neso nihu'nahone hano
pitofasyontifi hwahopo nihu'nahone
ho'nao'mentohofofoho. Oso homa hohonta hu-

mamentiso huhwo sohwo Seteniyoho. Oso Seten huhwo sohwo kako hwe moya'mi hwahoponjo somo hwasyo hungkuno uliwo'n'ingciso hweho. Oso huhwo sohwo kakoe a'amu'njo hwahopo weho'naofapmmentohofofoho.

¹⁰ Ose yahoningkofi ahwomo mta'ni mampaho engo ole ho'nimento, Olohonta nakwoe Anitu kako nakumo moi'wo nto menesojwao'maho. Olohonta Anitu kako Setenye tojo somta'ni moi'wo nto mesejwonamokwoho. Oso'no Anitu'nji kakoe hwomu uhwsopo'mentiso Kilais oso hwo'nji sikoe yakumpohn'nyoso olohonta utihwa'nyopo nto i'mofapohoho. Olohonta siko nihu'nahone yokumpohn'nyo wonemokosyohumanjiyoho. Kilais kako yofe hwofilo'nnyoso nto makwoho. Hwap'ingoso Seten kako sikuno huhwo huhwi Anituye simanopo lohofonto Anituye a'amu somne'no hwasyo hungkuno mjilimojo sohwo nihu'nahone ahwomo mta'ni wae yamokwoho.

¹¹ Nakwoe a'amu Jisas hofikoe honingkano wonyomne'no kakoe honiyo usihuma'mentiso so'nji Anituye hungkuno a'amu nom'ne somo lutihwawo'n'ingkohofoso oso Anituye hungkuno hiso'nji hofikimo yokumpohn'nyo utofahoningki Setenimo hwotoho hmentohofofoho. Hofiko olo hwaho lopo wop'ingo humayo so'no huno mosyafisiyo'njo imentohofofoho. O'o hofiko Anituye syoho so'no mango sohwa hofikimo fonjasiyo so'no iyoho munyo'njo imentisofoho.

¹² Oseso sekwo a'amu ahwomomjo soku Seten kako ahwomomo uliko'ma'mentiso so'no sekwo simonyo fiyimno. I oso'no sekwo hwahoponjo

soku mijo ayomjo sokune'no ngko hitoho ntokwoho. Seten kako simeho tohino'nji sekuyepono nto pmmaho. Seten kako kakoe sikuno tifo so'no huno uyohoho. Ose ho'nimentisofoho.

¹³ A'amu ahwomomjo sohwa oso homa Seten sohomo hwahopo noweho'nofopahon+ngkofi Seten kako hon+ngkan+mentisoso hwahopo humanto kako a'mu hwomu aswo ma'mentiso simo tifi in+foto'mentisofoho.

¹⁴ I in+fontan+ngki oso a'mu simo Anitu kako yihufo siwe fefeeloho usopiyofahon+ngki oso a'musi kako hwaho a'amu ane sopono fekwamentisofoho. Osopo Anitu oso a'mu hne'no ango nto'no esyohumamentiso so'no homa sohwo kakimo toho molofasiyo'njo imentisofoho. Oso hopo sopo a'amu ahwomomjoso hofiyo umokosyohumentan+ngkofi soswo hufa'u sihune hamno aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni anga'nohino uyakolo'mentisofoho.

¹⁵ Homa sohwo kako ape simo mijo womihulofononto kakoe mango mta'ni mijo ifofayo pa'nyo swaponto oso a'mu simo tifi umj+hwosi womihulofononto imentisoso awonoho.

¹⁶ Oso mijo hiso oso a'mu simo womihulo'mo lonto tifi in+ngkowahon+ngki hwaho sohwo nuhwononto mango yo'mokosyohumentan+ngki mijo ukwato lohofonto oso mijoso wen+ngku'naofamentisofoho.

¹⁷ Oso homa sohwo oso hiso nuhwononto oso a'mu hne'no simeho tohino m+kun+imposo umn+ngkahon+ngki oso a'mu siye imu sohwamo wofonjahumonto imentisofoho. Oso imu huhwo sohwa hofiko Anituye hungkunomo tifi

in'ingkawowo'n'ingkohofofoho. Hofi'ko Jisasiye hungkuno lontifi in'ingkowalokwofo.

¹⁸ Oso homa huhwo sohwo kako mijo ayo mom'ingo sopo loho'mentisofoho.

13

Sikis'wojo n'ihu'no wonyo hufa'u hwa'u i'mofapmmentisiefoho.

¹ Ngko nohumanji uhwon'imentofo. Ngko a'amu sikis'wojo pa'nyo n'ihu'no wonyo sohwo i'mofopahon'ingki uhwon'imentohefofo. Oso a'amu sikis'wojo pa'nyo huhwo sohwo kakoe mnokinoso aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'u'njo hweho. Oso mnokino hopo sopo An'tune'no sifajo hungkuno mt'i'mokinyo wo'nnyoponoho. Kakoe s'hwanso aho hopi'nonohino'njo hweho. Oso hwe sikis'wojo pa'nyo sohwo kakoe yofe engo uti'hwayo'ne kakoe s'hwano anga'no anga'nohino hopo sopo a'amu hwaho mokosyohumayo sohwoe mnokino manji'mofo wo'nnyoponoho.

² Oso a'amu sikis'wojo pa'nyo sohwo kakoe sife yokumpohn'nyoso nomonyo sife yokumpohn'nyoso pa'nyofoho. Kakoe mangoso sikis'wojofe mango'njo hweho. Oso s'wojo huhwo sohwo i'mofopahon'ingki oso homa Seten sohwo kakoe yokumpohn'nyo uyonto yofe engo kakoe pa'nyo uy'imentisofoho. Oso'no kako Seten'ye yo'mayoso mokosyohumamentisofoho.

³ Oso sikis'wojo pa'nyo mnokino pi'n'ingo'njo sohwo kakoe mnokino anga'nohino somo uyo'njo uhwon'imentohefofo. Oso mnokino

homo somo a'amu nofonjosyahon+ngkofi mape'n+immentisofoho. O'o ime nto li+mentisofoho. Oso a'amu sikis+wojo pa'nyo huhwo sohumo a'amu nuhwonont+fi pisopisaho lont+fi t+fi in+ngkamentohofofoho.

⁴ Oso a'amu sikis+wojo pa'nyo huhwo sohumo homa engo sohwo kako kakoe yokumpohn'nyo uy+mentisofoho. Ose uyahon+ngki a'amu pi'n+ngo engo nohumant+fi uhwonont+fi hof+ko oso homa sohwo'nji oso a'amu s+wojo pa'nyo sohwo'njimo sikimne'no hwomtame ehumentohofofoho. Ose yont+fi li+mentohofi, Olo a'amu sikis+wojo pa'nyo lohumo yakolo'nnyoso t+hwolo. O'o, awonoho. Nakwoe hwe engoso oloho hweho. Ose li+mentohofofoho.

⁵ Oso a'amu sikis+wojo pa'nyo sohwo kako An+tumne'no hungkuno n+hu'no wonyo lontan+ngki An+tu kako t+imo'nohini uhwon+mentisofoho. Oso'no oso a'amu kako kakoe yokumpohn'nyo mta'ni kakoe huno mta'ni yo'mayoso yontan+ngkuhwosi soswo hufa'u s+hune hamno aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni anga'nohino uyakolofonefoho.

⁶ Kako An+tu sohwo'nji An+tuye a'amu ne so'nji yo'mayo ahwomomjo so'ntnne'no s+fajo li+wo'n+ngkiso hweho.

⁷ Kako An+tuye a'amu ne somo ikujoho wafongku'monto yahon+ngki An+tu kako t+imo'nohini uhwon+ngkahon+ngki kako An+tuye a'amu ne hwahopo humalofo somo ikujoho fonjonto uyakolo'mentisofoho. Oso'no kako hwaho hopi'nonohino somo mokosyohumayo'ne yofe engo ma'mentisofoho. Kako a'amu

temtitofu kengo kengo so'nji hungkuno kengo kengo'njo somo aho yokumpohn'nyo mokosyohumamentisofoho.

⁸ Anitu olo hwaholo mti'mokumentiso sohonta a'amu hopi'nono olo hwaho loponjoso hofikoe yofe iyoswo songo ne'no humayo'ne somo mawo'nnyoso hofiko oso a'amu siwojo pa'nyo sohomo hwomtame uloho'mentohofofoho.

⁹ A'amu haloho'njo ku'manji olo hungkuno loso a'amu sikisiwojo pa'nyo sohwo kako Anituye a'amu somo ulohofone so'no haloho upa'nimno.

¹⁰ A'amu somo impo'angomo uhwatimo lihwosi impo'angomo uhwatimontonoho. I a'amu somo hosimno'nji wofonjahumo lihwosi a'amu nom'neso oso a'amu hisomo hosimno'nji wofonjisyantifeho. I oso'no Anituye a'amu hiso hofiko yokumpohn'nyo lohofikuji Anitumo simemo hi'ntnnono ne'no uyikufe.

¹¹ Osopo nohumanji ole uhwonimentoho, a'amu sikisiwojo pa'nyo nom'nehwo hwaho mta'ni noposwolohofahoningki uhwonimentohefoho. Kakoe sihwano hufa'uyoso yahu *sipsip* sihwano pa'nyo'njo hweho. Kakoe mampahoso homa Seten sohwoe mampaho pa'nyo'njo hweho.

¹² Oso a'amu sikisiwojo pa'nyo simo'mjo sohwoe yokumpohn'nyo engoso a'amu tifiujo sikisiwojo pa'nyo sohwo oso yokumpohn'nyo engo homo somo nomanto a'amu sikisiwojo pa'nyo simo'mjo sohwo'nji nohumanto a'amu hopi'nonohino somo hungkuno yokumpohn'nyo ulimeto, Olo sikisiwojo simo'mjo lohwo

a'amu kakoe mnokino anga'nohino somo fonjahumentohoho somo ime limentiso sohumo sekwo hwomtame fehumamno. Ose ulahonɨngki a'amu hopi'nonohinoso hungkuno hisomo tifi inɨngkamentohofofoho.

¹³ A'amu sikisɨwojo pa'nyo tɨfinta'ango sohwo kako yo'mayo wonyoangkafo a'amu miyɨwo'nɨngkiyohofoso imentisofoho. A'amuso hofɨko nuhwontohumentanɨngkofi toho ahwomo mta'ni hwahopo piwasiyo'ne imokumentisofoho.

¹⁴ Anitu kako oso a'amu sikisɨwojo pa'nyo tɨfinjo somo timo'nohini uhwonontanɨngki sikisɨwojo sohwo kako kakoe huno mta'nnohini imojo hweho. Oseso oso a'amu sikisɨwojo pa'nyo tɨfinjo huhwo sohwo kako a'amu siki sɨwojo pa'nyo simo'mjo sohwo'nji nohumanto yo'mayo wonyoangkafo a'amu miyɨwo'nɨngkiyohofoso yonto a'amu hwahopo humalofo somo honɨngkano hwasyomo ipemotamentisofoho. Hwe moya'mi homo somo a'amu sikisɨwojo pa'nyo simo'mjo sohwo ole ulimento, Sekwo soku, oso a'amu mnokino anga'nohino somo hosimno'nji fonjosyahonɨngkofi songo ne'no humaso sohwoe yofe ho'nomayo'ne sekwo kako'ne sojo huyo'mango mtɨ'mokumno.

¹⁵ Ose ulahonɨngki a'amuso hofɨko sojo huyo'mango mtɨ'mokahonɨngkofi a'amu tɨfinjo sikisɨwojo pa'nyo sohwo peefo ulohofonto huyo'mango hiso songo umokonto mamtnno'nji mampaho'nji uyɨmentisofoho. Oso huyo'mango huhwo sohumo a'amu hwomtame mɨhumayo'njo somo huyo'mango huhwo sohwo

poyo umokumontonoho.

¹⁶ A'amu sikisiwojo pa'nyo tiffinjo sohwo kako a'amu hopi'nonohino somo ole ulimento, Sekwo oso a'amu sikisiwojo simo'mjo pa'nyo sohwoe ifalifaliyoso sekwoe ahopo yomohu'nyopo mt'i'mokin+mno. U a'amu hopi'nonohino soku, sekwo yofe engo'njo yofe engo ane'njo, syoho'njo syoho ane'njo, hamniyoho engo'njo ho'yango ane'njo, sekwo hopi'nonohino hoku sekwoe yomohu'nyopo ahopo oso a'amu sikisiwojo pa'nyo simo'mjo sohwoe ifalifaliyoso mt'i'mokin+mno. Ose ulimentisofoho.

¹⁷ A'amu oso ifalifaliyo ane'njo sohwo kako wosopayo yo'mayoso mpe miyonehoho. U nom'ne a'amu kakinta'ni yo'mayoso mpe mulohopitnnehoho. Oso ifalifaliyoso a'amu sikisiwojo panyo simo'mjo sohwoe yofe u kakoe yofe uyohope-e'ne mt'i'mokinyofoho. A'apahopo mt'i'mokinyoso a'amu sohwoe kakwo'yohwo huno syafisiyo'nefoho.

¹⁸ Oso ifalifaliyo so'no huno wosyofisyano. A'amu huno'njo sohwo kako ifalifaliyo hiso atofu lihwozi huno ole uyonefoho. Ifalifaliyoso a'amumo upiyofonefoho. Mt'i'mokinyo hiso olenoho, *sikis hantilet sikisiti-sikisifoho* (666).

14

A'amu 'wan hantilet fouti-foua tausen' iso (144,000) hofikoe ta songo limentohofofoho.

¹ Ngko nohumanji ole uhwon+mentoho, oso Hwe nakwoe Wonyo'ne Poyo Pe'n+mentiso sohwo kako hwofiki'nyo Saiyon sopo

nohumentanꝑngki a'amu *wan hantꝑlet fouti-foua tausenꝑso* (144,000) kako'nji humentanꝑngkofi uhwonꝑmentohefoho. Oso a'amu hoho sofe yomohu'nyopo a'amu nakwoe wonyo'ne poyo pe'nꝑmentiso sohwoe yofe'nji kanꝑngkwohwoe yofe'nji wentanꝑngki uhwonꝑmentohefoho.

² Ose uhwononji mampaho ahwomo mta'ni upa'nꝑmentohefoho. Mampaho hiso mijifatꝑkusi'yoka ahwomo yoka mpompusofe tompuyo fonjꝑwo'nꝑngkohofoyoka pa'nyo upa'nꝑmentohefoho.

³ Ahwomomo uhwononji uhwonꝑmentoheho Anituye epohumayo sopo yo'mayo songo humalofo osofosofahu'nohino sohwanji hwe engo sohwanji oso hwa humohumantohoho hopo sopo a'amu *wan hantꝑlet fouti-foua tausenꝑso* (144,000) nolohofontꝑfi ta songo lꝑmentohefofoho. Oso a'amu hwahoponta'angoso hofꝑkoe wonyoso Jisas kako wae yao'mentisofoho. Oso'no a'amu hiso hofꝑko'nohino oso ta songo somo huno'njofoho. Nom'ne a'amuso huno muyofoho.

⁴ Oso a'amu hiso hofꝑko Anitumne'no sꝑmeho anga'no uyontꝑfi hwasyo anitu sohomo tꝑfi minꝑngkayo'njofoho. Nakwoe Wonyo'ne Poyo Pe'nꝑmentiso sohwo kako hano ntonte wamo loso u oso a'amu hiso hofꝑko tꝑfi unꝑngkwantꝑfeho. Olo a'amu loso a'amu nom'ne somta'ni Anitu kako'ne'nji kakoe hwomumne'nji sꝑmo'mo ma'mentisofoho.

⁵ Hofꝑko hwasyo hungkuno majofoho. Honꝑngkano wonyoso nꝑhu'no anefoho.

A'amu ahwomomjo hufa'u sꝑhune sohwa

hungkuno limentohofoho.

6 Ngko nohumanji ole uhwonimentoho, A'amu ahwomomjo sohwo kako Anituye hungkuno songo ne'no humayo'ne a'amu hwahopo humalofo somo lutihwayo'ne yohohisyomoyonto. A'amu hwaho kengo kengoso a'apaho kengo kengoso hungkuno kengo kengoso temtitofu kengo kengo osomne'no yohohisyomoyonto ulimentisofoho.

7 Kako mampaho engo'nji ole ulimento, Anitu kako a'amufe hungkuno ikwolofone sikuno nto i'mofapohoho. Oso'no sekwo iyoho ikuji kakoe yofe foho'nomapmno. Oso hwe hwaho'nji ahwomo'nji mijo ayo'nji yo'mayo so'nji mtimokumentiso sohomo simeho uyikuji hwomtame fehumamno.

8 Ose ulahonngki a'amu ahwomomjo nom'ne sohwo simomjo sohomo inngkaponto ulimento, Pone engo Mpapiloun wonyo nto imonimaho. Pone engo hiso nto piwahu'maho. Oso hopo sponjo a'amuso hofiko honngkano wonyo mikunimposo iwonngkohofoso hofiko a'amu kengo kengoponta'ango somo honngkano wonyo homo somo kompemotapmmentohofofoho. Oso'no olohonta Anituye simeho tohinoso hofikimo nihunahone wonyo umokumasofoho.

9 Ose ulahonngki a'amu ahwomomjo nom'ne sohwo ahwomomjo simonjo sohwa'umo inngkaponto mampaho engo'nji ole ulimento, A'amuso hofiko oso a'amu siki siwojo pa'nyo sohomo u kakoe huyomango sohonne'no

hwomtame ehumafijoso hofikoe yomohu'nyopo ahopo siwojo sohwoe mt'i'mokinyo hi'njo'manji

¹⁰ oso a'amumne'no Anitu kako simeho tango m'kun'imposo uy'hwosi tohino engo uy'montonoho. Toho engo akino wonyo'njo somo uhumajoso sopo nohumafikuji tohino engo ne'no umnonefoho. Osopo nohumentan'ngkuji a'amu ahwomomjo sohwanji a'amu hofikoe wonyomne'no poyo pe'n'imentiso sohwo'nji a'amu hofikimo uhwon'fitnnefoho.

¹¹ Oso toho somta'ni tikayo ne'no nosyontan'ngkuhwosi hofiko tohino mafikujoso hofiko usijo'no mohumafitnnefoho. O'o a'amu oso sikisiwojo pa'nyo sohomo u kakoe huyo'mango somne'no hwomtame ulohofont'ifi hofikoe a'apahopo kakoe ifalifaliyo mt'i'mokumentohofoso hofikoe sikuno'nji im'ingo'nji hinjopo tohino ne'no umnonefoho. Ose ul'imentisofoho.

¹² I a'amu Anituye hungkunomo t'ifi in'ngkawo'n'ngkohoho soku Jisasimo simeho hi'ntnnono uy'wo'n'ngkohoho soku sekwo olo hungkuno hiloso upa'n'fijo'manji yo'mayo tango ko se'masoso sekwo Anitumne'no yokumpohn'nyo lohopotnnefoho.

¹³ Ngko nohumanji ahwomo mta'ni mampaho ole upa'n'imentoho, Kiko nje hungkunomo ifalifaliyo ole mt'i'mojo, Yo'mayo uhwon'alokuso somo moi'wo imo'n'ngkuhwosi oso hohosohonta a'amu Anituye syoho ikuji pe'n'ifijoso simeho wop'ingo umo'n'imontonoho. Ose ntahon'ngki Anituye Towahuno Wop'ingo ul'imento, Ou, nehopeho. A'amu hiso hofikoe syoho engo

noho'naofi'kuji usijo'no wohumantifeho.
Hwapingoso a'amu Anituye syoho'njo sohwo
kako Anituye hungkuno ne'no lutihwahoningki
a'amuso hungkuno homo somo simeho
hi'ntnnono uyontifi in'ngkamentohoho sohwa
hofiko kako'nji ahwomomo sifetnefoho.
Oso'no kakoe syohomjo neso kako'nji ne'no
wentihwonefoho.

*Hwahoponjo wosopayo moja mayo'ne
sikunofoho.*

¹⁴ Ngko nohumanji uhwonimentoheso, U
himo halojo nowentan'ngki i hwe fihwo kako
A'amufe Hwomu Pa'nyo sohwo nohumanto
kako hwakuhwajo s'humampo'nnyoso
kakoe ahomo nomokosyohumentan'ngki
uhwononji uhwonimentoheso kakoe mnokinopo
mnokino manji'mofo na'nohinoso kakoe
mnokinopo monjimo'nosyohumentan'ngki
uhwonimentohefoho.

¹⁵ A'amu ahwomo mta'ango nom'ne
sohwo kako Anituye ahwomomjo tajo ango
engo somta'ni noswaponto a'amu himopo
humentanjo sohomo kako mampaho engo
ulimento, Sikuno moi'wo nto imo'nimaho.
Hwaho ponjo wosopayoso toyo nto imaho.
Jije hwakuhwajo s'humampo'nyo so'nji
filohm'memaho.

¹⁶ Ose ulahon'ngki hwe himopo humamen-
tiso sohwo kako kakoe hwakuhwajo hwahopo
yoho'mo ulohofonto oso wosopayo ne somo
lohm'mema'mentisofoho. Oso hiso nuhwononji

ngko limentoho, U oloso wosopayo'no molofiyoho. O'o, a'amumne'no lalofoho. Ose syafi'hu'mentohefoho.

17 Ose uhwononji uhwonimentoheso a'amu ahwomomjo nom'ne sohwo kako Anituye ango somta'ni kakoe hwakuhwajo'nji swomotolikofapmmentisofoho.

18 Osopo a'amu ahwomomjo nom'ne sohwo a'amu hofiko yo'mayo Anitumne'no ho'nasyiwo'n'ngkohoho ijempoho sopo nta'ni swapmmentisofoho. Oso a'amu huhwo sohwo kako a'amu yo'mayoso Anitumne'no toho uyofiwo'n'ngkohoho somo mokosyohumawo'n'ngkiso hweho. Kako a'amu ahwomomjo hwakuhwajo swomotolikofapmmentiso sohomo mampaho mohm'no ole ulimento, Jije hwakuhwajo sihumampo'nyoso nomahoji nantipe *wain* somjo mojo ehumasoso filoku'memaho.

19 Ose ulahon'ngki oso a'amu ahwomomjo sohwo kakoe hwakuhwajo'nji nantipe *wain* somjo ipisayo mojo ehumunyoso loku'memayo hopaso kako a'amu Anitumne'no simeho muyo'njo somo ahwonte mijo ili'moku'mofone somo hu'mi'mo'mentisofoho. Oso hopo sopo Anituye mango sohwa hofiko Anitu mta'ango tohino engo ma'mentohofofoho.

20 Oso ahwonte ipisayo mji'mo'nyoso pone engo somo mempo sohohnta'ni ili'mokumentohofoso oso ahwonte somta'ni honiyo swofijwaoponto mijo hopa wamentisoso kakoe sawemoso *tili hantilet* (300) *kiloumitafoho*. Oso honiyo huhwo sohwo kako a'amufe

swokinopo siyapmmentisofoho.

15

A'amu ahwomomjo sohwa hofiko a'amumo wonyo imokiyo'ne wonyoso mokosyohumalofo.

¹ Osopo nohumanji ahwomomo poji entihwayo nom'ne somo uhwonimentohe so'no pisopisaho limentohefoho. A'amu ahwomomjo aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'uyo sohwa hofiko a'amumo wonyo imokiyo'ne wonyo engoso mokosyohumentaningkofi uhwonimentohefoho. Hofiko oso wonyo engoso a'amumo uyikujjo'no Anituye simeho tohinoso moi'wo umonimontonoho.

² Ose uhwononji uhwonimentoheho mijo ayo engo timo honingkonyo pa'nyo somo timelanyonjo uhwonimentohefoho. Oso mitimomingo hopo sopo a'amuso hofiko oso a'amu sikisiwojo pa'nyo sohwo'nji kakoe huyomango so'njimo hwomtame mehumayo'njo yontifi kakoe ifalifaliyoso hofikoe a'apaho sopo mantimokinyoso hofiko oso mitimomingo hopo sopo lohofontifi hofiko Anituye tempuyo ahomo mokosyohumamentohofofoho.

³ Oso hopo sopo nohumantifi hofiko oso ta Mouses Anituye syoho ulohofiyo sohwo hohonta limentiso pa'nyo Anituye hwomu kako nakwoe wonyo'ne poyo pe'nimentiso sohwoe yofe honomayo'ne ta hiso limentohofofoho. Ole limentohofi,

Nakwoe Hwe Engo Anitu sohwo si kiko
jije yokumpohn'nyo hwofilo'nnyo'njo
hwosoho.

Oso'no nakwo kiko yo'mayo iwo'n'ngkino
so'no wonyoangkafo uhwonontani nakwo
pisopisaho liwo'n'ngkuhwono.

Kiko nakwo a'amu hopi'nonohino
hwaho'meemjo hn'n'mo nemokosy-
ohumahnno sohwo si jije yahino ito'nohino
ne'njofoho.

⁴ Hwe Engofo, kiko'nohini hon'ngkano wonyo
ane'njo hwosoho.

Oso'no kikine'no iyoho miyo'njoso t'hwolo.

Jije yokumpohn'nyo engoso yofe
moho'nomayo'njoso t'hwolo. O'o,
awonoho.

A'amu ni'hu'no hopi'nono kikine'no hwomtame
wekuhumant'ifeho.

Hwap'ngoso jije yahino wop'ngo'nohinoso
ut'hwahwa'nyopo i'mofopahon'ngki
uhwon'imentohofofoho.

Oso ta hiso li'mentohofofoho.

⁵ Oso hohosohonta ta lahon'ngkofi ngko no-
humanji uhwon'imentoheho Anituye ahwom-
omjo tajo ango engo somjo ango ajwomo'mjo
kako humawo'n'ngkiso somjo hoku'yoso nohwo-
somp'o'nowentan'ngki uhwon'imentohefoho.

⁶ Oso ango engo homo somta'ni a'amu wonyo
imokiyo'neso ahomo mokosyohumant'ifi swom-
otol'ikofapmmentohofofoho. Hof'koe hwap'feso
halojo ni'hu'no pomponaho'njoso yont'ifi ahu-
loho na'nohinoso hof'koe swokinopo imentoho-
fofoho.

7 Oso songo humalofo osofosofahu'nohino sohwafe anga'nohino sohwo a'amu ahwomomjo aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'u sohwafo solijwanyo na'nohinoso anga'no anga'no hu'mu'mentisofoho. Oso noswanyo homo somo Anitu songo ne'no humaso sohwo kako a'amufe honingkano wonyo somne'no simeho tohino umningkahoningki oso solijwanyo homo somo a'amu wonyo imokiyo'neso ho'nahumentisofoho.

8 Hu'mu'ma'mentisoso Anituye pomponaho yokumpohn'nyo oso mta'ni tikayo swapihwosi anga engo montimo wehuhnao'montonoho. Oso'no a'amu fihwo oso anga homo somo maswonehoho. O'o ni'hu'no awonoho. Hofiko oso a'amu ahwomomjo aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'uyo sohwa hofiko a'amumo wonyo imokiyo'ne aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'uyoso moi'wo esojwaofikujono osohonta a'amu hofiko wohotoswantifeho.

16

Solijwanyo aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'uyoso Anituye simeho tohino wo'nyo so'ne hungkunofoho.

1 Osopo nohumanji Anituye ahwomomjo tajo anga engo somta'ni mampaho engo ole upanimentoho, Sekwo a'amu ahwomomjo aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'uyo sohwaso sekwo solijwanyo Anituye simeho tohino wo'nyoso nomafikujoni hwahopo ayo yawojo'meemo fiwontofaopmno.

2 Ose ulahonꞑngki a'amu ahwomomjo sꞑmo'mjo sohwo kako solijwanyo hiso hwaho ayo yawojo'meemo iwontofao'mentisofoho. Iwontofaofahonꞑngki a'amu hopi'nono sikisꞑwojo pa'nyo sohwo'nji kakoe huyo'mango'njimo hwomtame yꞑhumantꞑfi kakoe ifalifaliyo hofꞑkoe a'apahopo mtꞑ'mokinꞑmentohofosofo a'apahopo uyo pisakino wonyo'njoso iwongkojao'mentisofoho.

3 A'amu ahwomomjo hufa'uyo sohwo kako solijwanyo hiso mijo ayo yawojo'meemo hopi'nono iwontofaofahonꞑngki mijo ayoso honꞑyo hoikufe'nohini imo'nꞑngkahonꞑngki yo'mayo mijo ayomjoso poyo pe'nꞑmentisofoho.

4 A'amu ahwomomjo hufa'u sꞑhune sohwo kako solijwanyo hiso mijimomo iwontofaofahonꞑngki mijoso honꞑyo imo'nꞑmentisofoho.

5 Honꞑmijoso nolꞑfiwahonꞑngki a'amu ahwomomjo mijimo mokosyohumayo sohwo Anꞑtumo ulꞑmento, Kꞑko ae'mta'ni humamopmmentohino sohwo si olohonta kꞑko ne'no humahnno sohwo si jꞑje yahino wopꞑngonohino iwo'nꞑngkino hwosoho. Kꞑko olo tango loso olo a'amu lomo uyohinoso ito'nohinofoho.

6 Hwapꞑngso'nji a'amu jꞑje hungkuno ulꞑmotofo sohwanjimo olo a'amulo hofꞑko osohwafe honꞑyo usꞑhumantꞑfi fonjahumentohofofoho. Oso'no kꞑko hofꞑkimo honꞑmijo nape'nyoso uyohino ito'nohinofoho.

7 Ose ulahonꞑngki Anꞑtuye ijempoho yo'mayo kakine'no ho'nasyꞑwo'nꞑngkohofoso sopo nta'ni nom'ne mampaho ole upa'nꞑmentoho, Ou, nehopeho. Hwe Engo Anꞑtu Yokumpohn'nyo

Hwofilo'nnyo sohwo, kiko a'amufe yahino somne'no ikwolofo'neso hopoenohino hwosoho.

⁸ Ose ulahon+ngki a'amu ahwomomjo osofosofahu'nohino sohwo kako solijwanyo hiso mofehi'nyopo iwontofaofahon+ngki Anitu kako mofehi'nyomo toho pa'nyo imokahon+ngki mofehi'nyo hiso a'amumo toho ulahumentisofoho.

⁹ Oso mofehi'nyo hiso a'amumo toho ulosyahon+ngki a'amu hiso hofiko Anitu oso tango uyo hwapingo sohune'no sifajo hungkuno ul+mentohofofoho. Hofikoe hon+ngkano wonyoso moho'naofe'njo yontifi hofiko Anituye yofeso moho'noma'mmentohofofoho.

¹⁰ A'amu ahwomomjo aho fehohnjo hopi'nonohino sohwo kako solijwanyo hiso a'amu sikis+wojo pa'nyo sohwoe a'amu kakimo enjwa'mo humamotofo somo iwontofaofahon+ngki a'amu oso s+wojo pa'nyo sohune'no hwomtame ihumawo'n+ngkohofosomo s+kuno mj+mofahon+ngki tohino engo tipemantifi mango kilampohu'mentohofofoho.

¹¹ Oso tohino mikun+mposo engoso ma'mopontifi Anitu ahwomomo humaso sohune'no sifajo hungkuno l+mopmmmentohofofoho. Hofiko hofikoe wonyo somne'no tohino ko tipemantifi simeho m+wolo'mokiyofoho.

¹² A'amu ahwomomjo aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni anga'nohino sohwo kakoe solijwanyo kako mijo engo yofe Yufiletis sopo iwontofaofahon+ngki mijo hiso so'na'mentisofoho. Oso mijo hiso sa'n+mentisoso

a'amu mofehi'nyo si'mofapiso sohohnjo hwe engo hwaho mokosyohumawo'n'ingkohoho sohwa ikujoho'ne sapi+fitne'ento mijo tafepo sosayoso hon'ingkano imofahumentisofoho.

13 Ose uhwononji ole uhwon+mentoho, towahuno wonyo molongo si'mano'njo hufa'u si'hune sohwa anga'nohinohwo kako homa mango mta'ni swapmmentisofoho. Nom'nihwo oso a'amu sikisi+wojo pa'nyo sohwoe mango mta'ni swapmmentisofoho. Nom'nihwo a'amu Anitu ye hungkuno hwasyo limojo sohwoe mango mta'ni swapmmentisofoho.

14 Oso towahuno wonyo Seten mta'ango hufa'u si'hune sohwa hofi'ko a'amu tifi nen'ingka-pe-e'ne'entifi yo'mayo a'amu miy'wo'n'ingkiyohofoso itihwamentohofofoho. Oso towahuno wonyo sohwa hofi'ko oso hwe hwaho mokosyohumawo'n'ingkohoho sohwa fe-pono wentifi Anitumo uyokolofano lontifi a'amu Anitu'nji ikujoho fongki'nyo'ne nto'no esyohumayo'ne mi'hu'mokumentohofofoho. Oso'no hofi'ko Anitu Yo'mayo Hwahoponjo Yokumpohn'nyo Somo Hwofilo'nnyo sohwoe Sikuno Engo so'no nto'no esyohumamentohofofoho.

15 Oso sikuno somne'no Jisas hohonta ole nal+mento, Upa'n+mno. Ngko a'amu hufo uyantifi pohoho hopaso wapmmonnoho. A'amu ngkine'no nohontohumalofoso hofi'koe hwapi'fe wopi'ngo yontifi nohontohumalofoho. Osohonta ngko nopm'me'no hofi'ko hofi'koe hwapi'fe esyohumunyoso nje pe sohonta won+mango munonefoho. O'o, hofi'ko simonyo

engo uyantifeho. Ose nalimentisofoho.
Oso hwapife'ne fahosi'hwoyo hungkuno
neso olenoho. Honingkano wopingo
moho'nasiyo'nefoho.

¹⁶ Oso towahuno wonyo huhwo sohwa
a'amu hopi'nonohinoso Amaketoun sopo
uhu'mokumentohofofoho. Oso hwaho
yofe Amaketoun'yo eso a'amu Hipilu sofe
hungkunofoho.

¹⁷ A'amu ahwomomjo aho fehohnjo hopi'nono
nom'ne mta'ni hufa'uyo sohwo kakoe
noswanyoso ifofopo iwontofao'mentisofoho.
Ose uhwononji towahuno wonyo somne'no
syafi'hu'mentohefoho. Ose iwontofaofahoningki
Anituye ahwomomjo tajo ango engo kako
humawo'n'ngkiso epohumayo somta'ni
mampaho engo ole ho'n'imento, Tango ae'uyoso
nto i'mofapohoho. Oso tangoso moi'wo
esojwaofonefoho.

¹⁸ Ose ho'n'ingkahoningki emta'm'ingo'nji
ahwomo yoka'nji mjoho'n'im'wahoningki
hwomihwo mikun'imposo imentisofoho.
Hwomihwo oso pa'nyo nakwoe hwaho ayo
yawojo'meemo m'mofapefoho. O'o, oso
hwomihwo huhwo sohwo kona'wohiyoho.

¹⁹ Oso hwomihwo huhwo sohwo yahoningki
pone engo Mpapiloun sopo mt'hupento
hufa'u sihune imo'n'imentisofoho. Oso
a'amu sikis'wojo pa'nyo sohwo oso ango
somta'ni a'amu hopi'nonohino hwaho ayo
yawojo'meemjo angoso mokosyohumamojo
hopo piwahu'mentisofoho. Oso ango engo
Mpapiloun sofe honingkano wonyo somne'no

Anitu huno syafisyonto simeho tohino m+kun+imposo umningkahoningki oso ango hopo sopo tohino m+kun+imposo engo uy+mentisofoho.

²⁰ Oso hwaho we'e mijo ayo'njo sohe sopenjo hopi'nonohinoso moi'wo imo'n+mentisofoho. Hwaho engo sopo hwofiki'nyo hopi'nono ni'hu'no hopi'nono isonjahumentisofoho. Hintafa'nohino imo'n+mentisofoho.

²¹ Ahwomo mta'ni sisayo m+kun+imposo mo'mentisofoho. Oso sisayo hiso kwope ho'yo engo pa'nyoso ahwomo mta'ni nop+wasyonto a'amumo fonjahumentisofoho. Oso tango m+kun+imposo a'amu huhwo sohwo u'ma'mentiso so'no hofiko iyoho uningkahoningki Anitumne'no sifajo hungkuno ul+mentohofofoho.

17

Ape hwa'ntesi kakoe honingkano wonyomne'no tohino engo ma'mentisofoho.

¹ A'amu ahwomo mta'ango aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'uyo solijwanyo iwontofahumentohofoho sohwa anga'nohino sohwo nt+mento, Kiko oyomo. Olo hwe moya'mi ango Mpapiloun humawo'n+ingkohofoho loso ape hwa'nyo iwo'n+ingkohofoho pa'nyofoho. Oso a'amu fisofe angoso mit+mom+ngopo molinyofoho. Hofikoe yahino wonyo somne'no tohino mayoso wokiti+hwamnoho.

² Hwe engo hwaho mokosyohu-mawo'n+ingkohofoho sohwa oso ape hwa'ntesi'nji hwa'nyo loho'n+mentohofofoho. I a'amu hwahoponjo hopi'nonohinoso oso yahino homo

somne'no a'amu mijo yokumpohn'nyo nontifi nilohofohoho hopa imo'n'i mentohofohoho.

³ Ose uhwon'ngkahon'ngko Anituye Towahuno Wop'ngoso hwaho a'amu anepono ipen'motamentisofoho. Osopo humanji uhwon'mentoheso ape fisi kako siki siwojo hon'yo'nohino sopo kehumamentisofoho. Oso sikisiwojo huhwo sohwo kakoe mnokinoso aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'uyoho. Kakoe sihwanoso aho hopi'nonohinofoho. Kakoe a'apahopo Anitune'no sifajo hungkuno mt'i'mokinyofoho.

⁴ Apesi kakoe manji'mofoso hon'yo'nohino'njo miyo'nohino so'nji wonyoangkafofoho. Kakoe timno hosaso na'nohinoso wokoso wonyoangkafo'njofoho. Oso a'musi kako kakoe aho somo noswanyo mijo nyo'ne na'nohinoso mokosyohumunnyoho. Oso noswanyo homo somo kakoe hwa'nyo yahino so'nji kakoe yahino nom'ne a'amumo pisakino hon'ngkanomo ipemotawe'ne so'nji wo'nnyomnoho.

⁵ Kakoe yomohu'nyopo yofe pahnnimo hungkuno ole wo'nnyoponoho. Pone engo Mpapiloun sopo hwa'nyo yahino so'nji hwahoponjo yahino wonyo so'njiye kona'wohinyoho.

⁶ A'amu fihwo kako mijo yokumpohn'nyo nilohof'wo'n'ngkiso nom'ne mijo woma'mo loso hopaso oso ape hwa'ntesi kako a'amu Anitumo si'meho hi'ntnnono uy'wo'n'ngkohoho somo wofonjasy'wo'n'imo ehuno wo'n'yoho. Ngko oso homo somo nuhwononji nje hi nt'ikofahon'ngki ngko yomo yonji pisopisaho li'mentohefoho.

7 Ose yahon'ngko a'amu ahwomo mta'ango sohwo nt'imento, Kiko yomo yomo peho'no yohino. Ngko olo ape losi'nji sikisiwojo mnokino aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'uyo'njo sihwano aho hopi'nonohino'njo sohwo hn'n'ngkwalokunjo hwap'nggo ne so'no wakili'monne'no yohono.

8 Oso sikisiwojo ngko nto kit'hwaheso kiko nto uhwon'ngkino sohwo hohonta humamojo sohwo olohonta mohumuyoho. Hwangku sohonta kako pi'nimo hwap'nggo ane sopo nta'ni noswap'hwoso'no Anitu kako kakimo tikanomo tohino engo uyim'wenefoho. Anitu hwaho mamti'mokummentiso sohonta a'amu hofikoe yofe kakoe iyoswo songo ne'no humayo'ne somo mamti'mokummentiso sohwa hwahopo nohumafikuji oso sikisiwojo sohomo uhwon'fijoso hofiko huno pi'n'nggo engo syafisy'kuji pisopisaho lifitnnefoho. Hwap'nggoso oso a'amu sikisiwojo pa'nyo sohwo kako songo humanto pe'n'imentiso sohwo kako apa'no u'mofapmmontonoho.

9 A'amu huno wop'nggo'njo sohwo kako olo so'no huno syafisy'hwosi kako huno wop'nggo wotipema'montonoho. Mnokino aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'uyo sohwa oso hwofiki'nyo aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'uyoho. Oso a'mu hisi kako pone engo oso hwofiki'nyo aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'uyo'njopo humawo'n'ngkisiyoho.

10 Oso mnokino aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'uyo sohwa hwap'nggo nom'neso olenoho, a'amu yofe engo'njo hwaho

mokosyohumayoso aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'uyo hwafoho. A'amu huhwo sohwa aho fehohnjo hopi'nonohino sohwa nope'n'ngkahon+ngkofi anga'nohino sohwo humaho. Nom'ni sohwo kako tifi i'mofaponefoho. I'mofap+hwosi kako olopo we'e nehwo wohumamontonoho.

¹¹ Oso a'amu sikis+wojo pa'nyo sohwo hohonta humamentiso sohwo olohonta mohumunyo sohwo kako hwe yofe engo'njo hwaho mokosyohumayo hweho. Oso hwe engo aho fehohnjo hopi'nonohino sohwa pe'n'imentohofomta'angoso olo s+wojo lohweho. Tifi kako apa'no i'mofap+hwosi kako hwe engo aho fehohnjo hopi'nono nom'ne mta'ni hufa'u s+hunehwo umo'n'montonoho. Nohumahwosi tikanomo wene hweho.

¹² Oso sikis+wojo s+hwano aho hopi'nonohinoso hwe yofe engo'njo sohwa hwaho hopi'nonohinomo mokosyohumayo'ne hwafoho. Hof+koe yofe engoso tifi no'mo mapitnnefoho. Hof+koe yofe engo nomafi+kuji oso a'amu sikis+wojo pa'nyo sohwo'nji hof+ko'nji hof+koe a'amu hopi'nonohino somo we'e nehwo womokosyohumant+feho.

¹³ Hwe yofe engo'njo sohwa hof+ko s+meho afa in+ngkuji hof+koe yokumpohn'nyo yo'mayoso oso a'amu sikis+wojo pa'nyo sohomo uy+kuji oso siki s+wojo sohomo enjwa'mo wohumant+feho.

¹⁴ Tifi hof+ko'nji hwe nakwoe wonyo'ne poyo pe'n'imentiso sohwo'nji hof+ko ikujoho fongki'n+ngkuji Jisas kako hof+kimo nuyakolofonefoho. Hwap+ngoso Jisas kako hwe

yofe engo'njo hopi'nonohino sohwife Hwe Engo hweho. Kakoe a'amu ne kako'nji humalofo somo kako nuhwosopento nn'ngkapmno ulahon'ngki hofi'ko simeho hi'ntnnono uyont'fi kakimo hofiyo in'ngkowalokwofo. Hwangku kako'nji hofi'koe mango sohwofo uyakolopitnnefoho.

¹⁵ Ose ntonto ole ntimento, Oso mitimom'ngo sopo apesi kako nohumentan'ngki uhwon'ngkinoso oso mijo hiso olenoho, a'amu hwaho kengo mta'ango so'nji hungkuno kengo kengo'njo hopi'nonohinofoho.

¹⁶ Oso sikis'wojo s'hwano aho hopi'nonohino pa'nyoso hwe engo aho hopi'nonohino sohwanji a'amu sikis'wojo pa'nyo sohwo'nji hofi'ko oso a'mu pone Mpapiloun siye mangohwa umo'nant'ifeho. Oseso hofi'ko oso pone engo somjo yo'mayoso hufo mahon'ngkuji pone hiso i'mmo'nohino pa'nyo nohumahon'ngkuhwosi hofi'ko oso pone somo toho ifuntofi'kuji ni'hu'nahone wae yaopitnnefoho.

¹⁷ Oso hiso'no Anitu kako hofi'ko ifitne'ento kako hofi'kimo huno uyo'oso'no hofi'ko simeho afa in'ngkuji yo'mayoso ifitnnefoho. Oseso hofi'koe yokumpohn'nyo so'nji hofi'koe a'amumo mokosyohumawo'n'ngkohoho so'nji a'amu s'wojo pa'nyo sohomo uyant'ifeho. Oso hopa im'kuji Anituye hungkunoso ne umo'nimontonoho.

¹⁸ Oso ape wonyo uhwon'ngkinosi kako oso ango pone engiyoho. Kako hwe engo hwaho kengo kengo mta'ango sohwofo mokosyohumawo'n'ngkisiyoho. Ose ntimentisofoho.

18

Pone engo Mpapiloun wonyo imo'nimentisofoho.

¹ Oso hohosohonta uhwonimentoheso a'amu ahwomomjo nom'ne sohwo kako ahwomomo uliko'manto pmentisofoho. Kakoe yokumpohn'nyo engo'nji noponto kako olo hwaho lopo pomponaho engo hopa lahumentisofoho.

² Kako mango engo'nji ole limento, Pone engo Mpapilouniso we'enepi nihu'nahone wopiwahu'montonoho.

Olohonta Seteniye angoso nihu'nahone wonyo umo'nimontonoho.

Olohonta kakoe towahuno wonyo sohwanji hofiko osopo humalofo.

Yo'mayo wonyo pisakino'njo kiho'njo nakwo nakwolaho l'wo'n'ngkuhwone osomo humalofo.

³ Hwap'ingoso a'amu oso hopo sopo humamotofoso hofiko hon'ngkano wonyomo a'amu pi'n'ingo engo hwaho ayo yawojo'mta'ango somo kompemotawowo'n'ngkohofofoho.

Hwe engo hwaho mokosyohumayo huhwo sohwanji oso hon'ngkano wonyo homo somo in'ngkamentohofofoho.

A'amu hwaho engo mta'ango hamniyoho syoho iwo'n'ngkohofoso hofiko oso ango ponjo a'amu somta'ni hamniyoho m'kun'imposo tipema'mentohofofoho.

Hwap'ingoso oso angoponjo a'amu hofiko hamniyoho engo'njo nohumantifi yo'mayo ho'yango so'no hi umo'nimentisofoho.

4 Ose lahonꞅngki mampaho nom'ne ahwomo mta'ni ole ho'nꞅmento,

Nje hwe moya'mi soku sekwo osopo nulꞅko'mafꞅkuji olo mempo lohohnta'ni fusyolꞅkofaopmno.

U sekwo hofꞅko'nji honꞅngkano wonyo jwo'nꞅlohohpitnnoho. Oso hiso'no sekwo tohino mapitnnoho.

5 Hofꞅkoe wonyo engoso a'amu hu'meehumosontꞅfi ahwomomo sꞅ'mofꞅhwonesohilo.

Oseso hofꞅkoe wonyo so'no Anꞅtu kako inꞅngo mamofonehoho.

6 Hofꞅko Anꞅtuye a'amu somo wonyo uloho'mentohoho hopaso Anꞅtu hofꞅkoe wonyo somne'no tohino engo uyꞅmontonoho.

I Anꞅtu oso wonyo uloho'mentohoho so'no kako aku ikwesaloku ulohofonefoho.

7 Oso a'musi kako kakoe yofe ho'noma'nonto kakoe huno yo'mayo umo lonte somo inꞅngkamojofoho.

Kako oso wonyo imojo so'no Anꞅtu kako aku tohino uyꞅmontonoho. Aku tohino afapo uyonefoho. Oso tohino uhwoso'no kako humotaho engo walono.

Kakoe sꞅmeho mo'mo ole nto hnnꞅmento, Ngko ape yofe engo'njꞅ'nyoho. Ngko a'amu somo yokumpohn'nyo mokosyohumaleno. Ngko a'moyawoso pa'nyo'nꞅ'maho. Oso'no yo'mayo tangoso monꞅ'manehoho.

O'o, ngko simeho wopingo'nji ne'no humanti'mnefoho. Oso'no ngko humotaho malimnehono. Ose hnnimentisofoho.

⁸ Sɪkuno anga'nohino somo kako oso hopa kakoe yofe ho'noma'nyo so'no yo'mayo tohino aku uyoso komo'no u'manefoho.

Nakwoe Hwe Engo Anitu kakoe yokumpohn'nyo hwofilo'nnyo'njo sohwo Mpapilouniye wonyomne'no kako yano ilofihwoso'no mijoho engo i'mofapihwosi mnokino engo i'mofapihwoso'no hwe moya'mi humotaho lifitnnefoho.

Osohonta Mpapiloun toho nonefoho.

⁹ Oso hwe yofe engo'njo hwaho mokosy-ohumayo sohwanji oso ape wonyosi'nji honingkanono wonyo imofontifi yo'mayo yahino wonyo imentohoho sohwa hofiko oso ango pone engo Mpapiloun sponjo toho engoso nontaningkuhwosi uhwonifijososo oso hwe engo sohwa tikayomo uhwoningkuji humotaho hwaho lalifehi'nifitnnefoho.

¹⁰ Ape wonyosi kako tohino engo mentaningkuhwosi oso hwe engo huhwo sohwa hofiko iyoho uningkuhwoso'no ikanopo lohofikuji pisopisaho likuji ole lifitnnefoho. U, nakwoe ango Mpapilounne'no hitoho nalokwoho. Kiko ango engo yokumpohn'nyo sohwo mofehi'nyo we'enepe (*wan aua*) posahoningki jije tohino aku komo'no mahino. Ose lifitnnefoho.

¹¹ Nom'ne a'amu hamniyoho syoho'njoso oso tikayo somo nuhwoningkuji simeho tango uyonefoho. Oso simeho tango uyo hwapingoso

olenoho. Ole wosyof+syantifeho, Nakwoe ho'yangoso tihwo wonema'montolikeno. Simeho tango engo uy+hwoso'no humotaho engo sul+fitnnefoho.

¹² Oso ho'yango engoso olenoho. Yo'mayo wokoso na'nohino, n+kuyoho wonyoangkafo'nji, hwapife wop+ingo hon+jwo, halojo, miyo'nohino oso'nji, iyo akino wop+ingo'njo yo'mayo mt+'mokumentohofoso'nji yahu s+hwano mta'ni yo'mayo mt+'mokumentohofoso'nji ahwomo yokino, sojo oso mta'ni wokoso wonyoangkafo mt+'mokumentohofofoho.

¹³ Ho'yango nom'neso olenoho. Yo'mayo ka'nyo, nalofe, tofoyo, yo'mayo akino wop+ingo wop+ingo'njo, hwone mijo a'apahomo ehaloho'nyo'ne, ipisayo mijo, yahwo-afoho'nji wosopayo'nji yahu'nji yahu a'amu hn'nomokom+wo'n+ngkiso oso'nji hano emoyo'nji oso yo'mayoso hof+kinta'ni a'amu mpe imentohofofoho. Oso'nji a'amu yahu mpe y+wo'n+ngkohoho hopaso a'amu fehohnjoso hof+ko nom'ne a'amu siki syoho ulohofiyo'ne mpe imentohofofoho.

¹⁴ A'amu hamniyoho syoho'njoso ole ul+fitnnefoho, Yo'mayo ho'yango sekwo hi semo'n+wo'n+ngkisoso noseliko'manto nto mtn'nao'maho. Yo'mayo wosopayo me'wampe'njo yo'mayo wokoso wonyoangkafo so'nji sekwoe yofe engo so'nji nto mtn'nao'maho. Ose ul+fitnnefoho.

¹⁵ Oso a'amu ho'yango syoho'njo sohwa oso ango somta'ni hamniyoho engo ma'mentohofoso sohwa hof+ko oso ango hopo sopo tango engo

i'mofopihwoso'no iyoho uningkuhwoso'no hofiko ikano nampo nta'ni uhwonihwojapikui humotaho engo jongkuso mapitnnefoho.

¹⁶ Ole ulifitnnefoho, Sekwoe ango engo somne'no hitoho nalokwoho. Hohonta sekwo manji'mofo, hwapife wopingo'nohini yontifi wokoso na'nohino wopingo so'nji nikuyoho, hamniyoho engo'njo so'nji inontifi wopingo humamentohofofoho.

¹⁷ I mofehi'nyo we'enepi (*wan aua*) posahonngki sekwoe hamniyoho wokoso wopingoso yo'mayoso ni'hu'nahone imo'namokwoho. Ose ulifitnnefoho.

A'amu yofayokino syoho'njo ho'yango'nji yofayokinomo nohnnawe mojimotofoto sohwa hofiko kengopo lohofikui

¹⁸ tikayo ango Mpapiloun nta'ni uhwonihwojakui ole ulifitnnefoho. Youwo youwo. Pone engo olo pa'nyoso nom'ne ntipolo. O'o, awonoho.

¹⁹ Ose likui humotaho hwaho ole lalifehi'nifitnnefoho. Youwo youwo. Pone engo hopo sopo nakwo mijo ayopo emoiwo'ningkuhwone hn'nwi osopo nta'ni hamniyoho engo ma'motohwonefoho. Mofehi'nyo we'enepi posolohofahonngki yo'mayoso ni'hu'nahone moi'wo imo'nimaho. Oso a'amu yofayokino syoho'njo sohwa ose ulifitnnefoho.

²⁰ Sekwo a'amu ahwomomjo sohwaso oso pone engo moi'wo imo'nyo so'no sekwoe simeho wopingo wasemo'nono. Sekwo a'amu Anituye sikunonji sekwo Anituye

hungkuno uyohojiku'mofo (*apousel*) syoho'njo sohwa hnonnji sekwo a'amu Anitu hungkuno sejopahon'ngki limotofo sikunonji sekwoe simehoso wopingo wasemo'nono. Oso pone engo sekumo wonyo seloho'mentiso so'no Anitu kako oso pone engo sohomo aku tohino uyohoho.

²¹ Oso hungkuno moi'wo losojwaofahon'ngki a'amu ahwomomjo yokumpohn'nyo sohwo kako sojo mikun'imposo nomanto mijo ayomo meho'naofonto ulimento, Oso sojo ho'naofohe hopaso oso pone engo Mpapiloun sopo nomafikui sojo hopa mohm'no nihu'nahone meho'naopitnnefoho. Oseso a'amu hofiko apa'no muhwon'fitnnefoho. Oseso Mpapiloun nihu'nahone moi'wo imo'nonefoho.

²² Oseso yo'mayo tompuyo hwomeyoka mpompulompuyo'nji kounoho yoka'nji oso ango sopo nta'ni apa'no mupa'nyo'nefoho. A'amu syoho iwo'n'ngkohoho sohwo oso ango sopo a'amu muhwonyo'nefoho. Oseso a'amu hofiko hofikoe syoho ikui mtopmtopi'yoka peeloku loku'yoka pom'yoka apa'no mupa'nyo'nefoho. Wosopayo fiji fiji'yoka sojo ekawojiyo singki singki'yoka apa'no mupa'nyo'nefoho.

²³ Oso ango hopo sopo sikiloho apa'no momongkujahufitnnefoho. Hwe moya'mi ape songo ma'n'ngkui simeho wopingo in'ngkui tikafo jahon'ngkujoso mupa'n'fitnnehofo. Hohonta sekwoe a'amu hamniyoho syoho'njo sohwa hamniyoho engo'nji imo'n'motofoso hofikoe yofe engo hwaho ayo yawojo'mo ihulo'mentisofoho. I lohonta moi'wonoho. Sekwoe peefo so'nji ki'nyo so'nji a'amu

pi'n'ingo engo hwaho ayo yawojo'mo hwasyo hon'ingkanomo ipemotapmmmentohofofoho.

²⁴ An'itu oso pone engo somo uhwon+mentisoso kakoe a'amumu ne somo fonjasyontifi a'amumu kakoe hungkuno limotofo sohwaso fonjasyontifi hofikoe honiyoso oso'mo wentan'ingki uhwon+mentisofoho. I An'tuye a'amumu hopi'nonohino somo hwaho ayo yawojo'mo a'amumu nom'ne hofikimo poyo umokumentohofosohwafe honiyoso oso'mo wentan'ingki An'itu uhwon+mentisofoho. Oso wonyo hwap'ingoso osoho hwafoho.

19

A'amumu ahwomomjo sohwa pone engo Mpapiloun pi'wahu'mentiso so'no hofiko simonyo engo imentohofofoho.

¹ Oso hohosohonta ahwomo mta'ni mango engo ho'n'ingkahon'ingki ngko huno ole syafihu'mentoho, a'amumu ahwomomo hopi'nonohino humalofoso hungkuno lalokwofo. Ole upa'n'imentoho, Nakwo An'tuye yofe engo woho'nomano. Nakwoe An'itu sohwo kako nakumo kako'nohini nefe'mawo'n'ingkiso hweho. Kakoe yofe engo kako yokumpohn'nyo engo'njo hweho.

² An'itu kako a'amufe wonyomne'no yano ilofihwajiyoso hopoenohinoho. Oso ape wonyosi hwe moya'mi pi'n'ingo engomo hon'ingkanowonyomo ipemotamentisofoho. Oso a'musi kako An'tuye syoho ulohofiyosohwaso fonjahumentisoso so'no An'itu kako oso a'mu simo aku tohino uy+mentisofoho.

3 Ose lontifi apa'no limentohofi, Nakwo nakwoe Anituye yofe woho'nomano. Oso pone Mpapiloun soponta'ango tikayoso engolopohamo ne'no syonefoho.

4 Hwe engo sife aho hopi'nonohino nom'ne mta'ni osofosofahu'nohino sohwanji oso songo humalofo osofosofahu'nohino sohwanji hofiko Anitu kako a'amumo mokosyohumayo'ne kakoe epohumayopo humaso sohune'no hwomtame ehumantifi ulimentohofi, Ou nehopeho. Nakwo nakwoe Anituye yofe engoso woho'nomano.

5 Ose ulahoningkofi Anituye epohumayo sopo nta'ni joho ole ho'nimento, Sekwo nakwoe Anituye syoho ulohofiyo soku, sekwo Anituye hungkunomo tifi iningkawo'ningkohoho soku sekwo a'amu yofe engo'njo soku yofe we'e'njo hopi'nono kakoe yofe woho'nomano. Ose ho'nimentisofoho.

*A'amufe Wonyo'ne Poyo Pe'nimentiso
sohwo ape mahoningki wosopayo iloho engo
imofapmentisofoho.*

6 Osohonta mampaho engo apa'no ho'ningkahoningki ngko apa'no syafihu'mentoho, a'amu pi'ningo engoso ahwomomo humantifi lalokwofo. Mampaho hiso mijo sampsopoyo mta'ni mtito'yoka hopa ahwomo yoka hopa'nji ho'ningkahoningki upa'nimentohefoho. Ole ho'nimento, Nakwoe Hwe Engo Anitu sohwoe yofe woho'nomano. Nakwoe Hwe Engo Anitu nemokosyohumayo sohwoe yokumpohn'nyoso hwofilo'nnyo'njo

hweho. Kako nakumo yokumpohn'nyo nemokosyohumaho.

⁷ Oso Hwe nakwoe Wonyo'ne Poyo Pe'nimentiso sohwoe sikuno kakoe ape woma'mte sikunoso mofoneponoho. Oso kakoe apesi kako wokoso hwapife oso yo'mayososo nto'no esyohumaho. Oso'no nakwo simonyo uyano. Nakwo nakwoe Anitu yokumpohn'nyo hwofilo'nnyo sohune'no yofe engo woho'nomano.

⁸ Anitu kako oso ape simo manji'mofoso sawemo halojo wonyoangkafo kiho aneso uyahoningki kako nto yohoho. Ose ho'nimentisofoho. Oso manji'mofoso sawemo halojoso Anituye hwe moya'mife honingkano wopingo somo uhwonimentohefoho.

⁹ Oso hiso nuhwoningkahoningko hwe ahwomo mta'ango sohwo ntimento, Kiko olo hungkuno hiloso nomahoji ifalifaliyo mtimojo. Oso Hwe nakwoe Wonyo'ne Poyo Pe'nimentiso sohwoe ape mayo'ne wosopayo iloho engo wenantifeho. Anitu oso a'amu wosopayo elijwanyo sopo ne'no fipmno nto uloso sofe simehoso wopingo umonalofoho. Ose ntonto ntimento, Olo Anituye hungkuno loso nehopeho.

¹⁰ Ose ntahoningki ngko oso hwe ahwomomjo sohwoe sifiki'nyo'mo hwomtame yihumentaningko ntimento, O'o, filikaho. Kiko ngkimo ose enihumahotoho. Ngko kiko pa'nyo Anituye syoho ulohofiyu hwo'nyoho. Oso'no kiko Anitumnohini hwomtame fehumamno. Ngko'nji sekwo a'amu hwahoponjo Jisasimo simeho hi'ntnnono uyontifi kakoe hungkuno

lutihwawo'n'ingkohoho sohwa hnnonji nakwo a'amu ahwomomjo sohwna'nnonji nakwoe syohoso afa'nohino'njo hwo'nyoho. A'amu Anitu kakoe hungkuno uyahon'ngki l'motofo sohwaamo Anituye Towahuno Wop'ngo ufo'ma'mojo hopaso olohonta sekwo Jisasiye hungkuno lijwaof'wo'n'ingkohoho sohwasimo sefo'malofoho. Ose nt'imentisofoho.

A'amu fihwo kako yahu halojo sopo kehumentisofoho.

11 Ngko ahwomo nomtompeehon'ngki uhwon'imentoheho yahu a'amu hn'n'wo'n'ingkiso halojo sohwo nohumentan'ngki uhwon'imentohefoho. Oso a'amu yahu sopo kehumunyo sohwoe yofe hufa'uyoso olenoho. Anituye hungkunomo nto'no in'ngkawowo'n'ingkiso hweho. Hungkuno nehopi'nohino li'wo'n'ingkiso hweho. Kako hwe moya'mife yahinomne'no yano ilofa so'nji a'amumo tango uyo so'nji kako yahino hopoen iwo'n'ingkiso hweho.

12 Kakoe timoso toho s'ijiso pa'nyo'njo hweho. Kakoe mnokino sopo hwe hwaho mokosyohumawo'n'ingkohoho sohwafe mnokino manji'mofoso kakoe mnokinopo pi'n'ngo engo'njo hweho. Kakoe yofe kakoe mnokino manji'mofo sopo mt'i'mokinyoso kako'nohino hwap'ngo neso huno uyohoho. A'amu nom'neso hof'ko hwap'ngo neso huno muyofoho.

13 Kakoe manji'mofo sawemoso hon'imijo somo yomanto nto imentisofoho. Oso hiso'no

a'amu kakoe yofeso ole mi+imentohofi, An+ituye hungkuno hweho.

14 A'amu ahwomomjo itokuso'njo hwapife halojo wop+ngo'njo sohwa hofiko yahu halojo sopo kehumentifi tifi in+ingkamentohofofoho.

15 Hofikoe Hwe Engo Jisas sohwo kakoe mango somta'ni hwakuhwajo s+humampo'nyo yohosiyohosi lojinyo swap+wo'n+ingkisofoho. Oso hwakuhwajo s+humampo'nyo neso olenoho. Kakoe hungkunofoho. Oso s+humampo'nyo so'nji kakoe mango sohwo iwofito'meefo'nefoho. A'amu huhwo sohwo yokumpohn'nyo mokosyohumentan+ngkuhwosi hofiko kakoe hungkunomo haloho maposo'njo ikuji min+ngkayo'njo ikujo'no tango engo uy+montonoho. An+itu oso a'amu somne'no s+meho tohino umn+mentiso so'no Jisas kako hofikimo hwotoho wahmmontonoho. Kakoe yokumpohn'nyoso hwofilo'nnyo hweho.

16 Oso Hwe Engo sohwoe manji'mofo sawemo somo popasoponjo somo kakoe yofe mt+'mokinnyoso olenoho. Kako hwaho hopi'nonohinosa mokosyohumayo hweho. Hwe engo hopi'nonohino sohwafe Hwe Engo hweho.

17 Ose uhwononji uhwon+mentoheso, a'amu ahwomomjo sohwo kako mofehi'nyo'njo mofone sopo lohofonto y+hufu yokintahopo fekwowentan+ngkofo sohwo mango engo ul+mento, Sekwo olopono f+pmno. An+itu kako sekumo wosopayo wosejapmmontonoho.

18 Oseso sekwo hwe engo sohwafe a'apaho'nji hofikoe a'amu itokuso mokosyohumawo'n+ngkohofa sohwafe a'apaho so'nji a'amu

yokumpohn'nyo yahupo kehumawo'n'ngkohoho
sohwafe a'apaho'nji hofi+koe yahufe a'apaho
so'nji hmnaopmno. Sekwo hwe yofe engo
ane'njo yofe engo'njo, a'amu syoho ulohofiyo
so'nji a'amu siki humawo'n'ngkohoho oso a'amu
hopi'nonohino somo wonantifeho.

19 Ose ulahon'ngki uhwononji ole
uhwonimentoho, Oso a'amu sikis'wojo
pa'nyo sohwo'nji hwe yofe engo'njo hwaho
mokosyohumawo'n'ngkohoho sohwanji hofi+koe
a'amu itokuso'njo sohwanji hofi+ko oso
a'amu hwe yahu halojo sopo kehumamentiso
sohwoe a'amu'nji hofi+ko ikujoho fongki'nyo'ne
uhu'mokumentohofofoho.

20 Oso a'amu Anituye hungkuno hwasyo
li'mojo sohwo kako a'amu sikis'wojo pa'nyo
ti'finjo hweho. Kako oso hwe si'wojo pa'nyo
si'mo'mjo sohwo'nji kako nolohofi'wo'nonto
yo'mayo engo a'amu miy'wo'n'ngkiyohoho
iti'hwahon'ngki a'amu hofi+ko a'amu sikis'wojo
pa'nyo sohwoe yofe hofi+koe a'apahopo
mti'mokinontifi kakoe huyo'mangomne'no
hwomtame ehumamotofo somo hwasyo
hon'ngkanomo ipemotapmmentisofoho.
Jisas kakoe a'amu so'nji hofi+koe oso a'amu
si'wojo pa'nyo sohwo'nji oso a'amu Anituye
hungkuno hwasyo li'mojo sohwo'njimo impe
intofontifi hofi+ko intofahumentohofofoho.
A'amu ahwomomjoso hofi+ko oso a'amu si'wojo
pa'nyo sohwo'nji Anituye hungkuno hwasyo
li'mojo sohwo'nji songo nohumentan'ngki
hofi+ko toho engo mitifongo pa'nyo sijontanjo
somo meho'nao'mentohofofoho. Oso toho

homo somo tɪkayo hwosɪmijo akino wonyo'njo sɪwo'nɪngkisofoho.

²¹ Oso a'amū yahupo kehumawo'nɪngkiso Jisas oso hwoe mango mta'ni hwakuhwajo sɪhumampo'nyo swahopɪwo'nɪngkiso so'nji a'amū nom'ne somo fonjahumentisofoho. Nofonjosyahonɪngki yɪhufo sohwa oso a'amū sohwafe a'apaho nontɪfi sɪmeho nahnnɪmentohofofoho.

20

Seten kako impo'angomo nohuman-tanɪngkuhwosi soswo wan tausen (1,000) uyakolofonefoho.

¹ Oseso ngko nohumanji ole uhwonɪmentoho, a'amū ahwomomjo sohwo kako pi'nɪmo hwapɪngo ane sopenjo hoku'yo hwosayo'ne so'nji ahwomo nano so'nji motapmmentisofoho.

² Nomotaponto Setenɪmo nutɪmanto ahwomo nano'nji intofasyonto soswo *wan tausen* (1,000) uyakolof'ne intofahumentisofoho. Oso Seten huhwo sohwo kako homa hohontajo hweho.

³ Intofasyonto oso pi'nɪmo hwapɪngo ane sopo intohm'mofonto hoku'yo nɪhu'no yokumpohn'nyo pɪjwahumentisofoho. Nɪhu'no impofakiyofa yahumentisofoho. Osopo nohumentanɪngkuhwosi soswo *wan tausen* (1000) uyakolofɪhwoso'no kako hwasyo hungkuno a'amū somo mujo'njo uyɪmontonoho. I oso'no soswo *wan tausen* (1000) nto uyakolofɪhwoso'no impo'ango mta'ni

isi:hutofihumajihwoso'no osopo we'enehwo wemoimontonoho.

⁴ Oseso ngko nohumanji uhwonimentoheso, Hwe hwaho mokosyohumawo'n'ingkohoho sohwafe epohumayo sopo a'amu pi'n'ingo engoso nohumentan'ingkofi uhwonimentohefoho. Oso a'amu hiso hofiko nom'ne a'amu sofe hungkuno ikwolofo'ne yano ilofihwajiyo'ne hwafoho. A'amumo uhwonimentoheso olenoho. A'amu Jisasimo simeho hi'ntnnono uyontifi kakoe hungkuno nom'ne a'amu somo ulontifi oso hungkuno homo somo yokumpohn'nyo kemokosyohumamentohofofoho. Hofiko oso a'amu siwojo pa'nyo sohwo'nji kakoe huyo'mango so'njimo hwomtame mehumayo'njo yontifi hofikoe a'apahopo a'amu siwojo pa'nyo sohwoe mt'i'mokinyoso manti'mokummentohofofoho. Hofikoe hon'ingkano wop'ingo somne'no mango sohwa hofiko hofikoe ti'wango iwofito'meeo'mentohofofoho. A'amu hiso hofiko apa'no songo imo'nontifi Jisasin'ji hofiko'nji hofiko a'amu somo mokosyohumentan'ingkofi soswo *wan tausen* (1,000) uyakolo'mentisofoho.

⁵ Oso a'amu simo'mo pe'nimentohofoso lika'mentohofofoho. A'amu nom'ne pe'nimentohofoso hofiko oso hohosohonta molikafe'njo imentohofofoho. O'o, hofiko oso soswo *wan tausen* (1,000) so'no hontohumantifi molikafe'njo imentohofofoho.

⁶ Oso a'amu pe'nontifi pi'nimo mta'ni simo'mo lika'mentohofoso hofiko simeho wop'ingo'njo humamentohofofoho. Anitu oso a'amu homo somo wop'ingonohini ulohomentisofoho.

Hofiko poyo apa'no mape'nyo'njo ikuji tikanomo mafitnnefoho. O'o, hofiko Anitu'nji Kilais'njiye syoho ulohofiyoy imo'n'ngkuji Kilais'nji hofiko'nji nom'ne a'amu somo soswo *wan tausen* (1,000) somne'no umokosyohumafitnnefoho.

Seten nihu'nahone wonyo umo'n'imtonoho.

⁷ Soswo *wan tausen* (1000) uyakolofihwoso'no oso pi'nimo hwapingo ane somta'ni hofiko Setenimo isihutofomapitnnefoho.

⁸ Isihutofomahon'ngkuji Seten noswapihwosi kako a'amu ango'meemjo somo hwasyo hungkuno ulonefoho. Seten kako ngkimo nningkapifitne'eno lihwosi hwasyo hungkuno ulihwoso'no a'amu Ngkouk'nji Mekouk'nji hofiko Anitu'nji ikujoho'ne uhu'mokufitnnefoho. Oso a'amu hiso iyoswo pa'nyofoho. A'amu we'yo'maho.

⁹ Hofiko hwaho Isilael hopo sopo ifehu'mokosyahon'ngkuji oso ango spono Anituye a'amu Jerusalem sponjo Anituye a'amu neso nohumentan'ngkuji oso Seten kakoe a'amu wonyoso hofoyo hufitnnefoho. Oseso a'amu wonyo somo toho ahwomo mta'ni nopihwosi nonefoho.

¹⁰ Anitu kako Seten a'amu hwasyo hon'ngkanomo ipemotawomentiso sohumo nutimahwosi oso toho mijo ayo pa'nyo sijontan'ngkuhwoso somo nihu'nahoni wakeho'n'i'mo'montonoho. Oso toho tikayo hwosimijo akino wonyo'njo somo Anitu kako sikiswojo pa'nyo sohwo'nji oso hwe Anituye hungkuno hwasyo limojo sohwo'nji

nto ho'n'i'mo'mentisofoho. Osopo hofiko nohumafikuji im+ngo'nji hinjopo sikuno'nji sikwo'miyomo engolopohamo hofiko tohino umnonefoho.

Hungkuno ikwolofo'ne hungkunofoho.

¹¹ Oso hohosohonta ngko nohumanji uhwon+imentoheho hwe engo hwaho mokosyohumayo sohwoe epohumayo halojo sopo hwe fihwo nohumentan+ngki uhwon+imentohefoho. Oso hohosohonta nakwoe hwaho lo'nji ahwomo'nji moi'wo imo'nao'mentisofoho. Apa'no muhwonyo'njo imentohefoho.

¹² A'amu pe'n+imentofofo hopi'nonohinosa yofe engo'njo sohwanji yofe engo ane'njo so'nji hofiko oso epohumayo sopo lohofahon+ngkofi fisaku'mentisofoho. Nom'ne iyoswo fisojwahinyoso songo humayo'nefoho. Yo'mayo yahino wop+ngo'nji wonyo'nji a'amu poyo pe'n+imentofofo imotofo so'no iyoswomo mt+'mokumentiso somta'ni kako yano ilof+hwaj+mentisofoho.

¹³ A'amu mijo ayomo pe'n+imentofofo sofe pijafu mijo mta'ni An+tu nomanto a'amu hwahopo pe'n+imentofofo sofe pijafoso An+tu ma'mentisofoho. A'amu hopi'nonohino sofe huyo'mango somo An+tu ut+ma'mentisoso a'amu ni'hu'no hopi'nonohino somo kako anga'no anga'nohino sofe yahino somne'no yano ilof+hwaj+mentisofoho.

¹⁴ A'amu yahino wonyo'njo somo yano ilof+hwajonto oso toho engo mijo ayo pa'nyo

sijontanjo somo meho'n'i'mo'mentisofoho. Oso poyo pe'nyo yahino so'nji oso ango poyo pe'nyo sohwife huyo'mango hontohumalofo sopenjo so'nji toho hisomo meho'n'i'mo'mentisofoho. Oso toho hisomo a'amu pe'n+mentohofoso Anitumo simeho hi'ntnnono muyoso ni'hu'nahone humantokutnefoho. Osopo humayoso poyo pe'n+wo'n+ngkofoso hufa'uyoso osohifoho.

¹⁵ Oso iyoswo songo ne'no humayo'ne somo a'amu fihwo yofe muhwonyo'njo ihwosi oso a'amu somo oso toho pi'n+imomjo somo wom-eeho'n'i'mo'montonoho.

21

Ahwomo'nji hwaho'nji songofoho.

¹ Ngko nohumanji uhwon+mentoheho, ahwomo'nji hwaho'nji songo imo'n+ngkahon+ngki uhwon+mentohefoho. Ahwomo s+mo'njo so'nji hwaho s+mo'mjo so'nji moi'wo imo'n+mentisofoho. Oso hwaho songo sopo mijo ayo aneponoho.

² Oso hohosohonta ngko uhwon+mentoheho ango songo Jelusalem uhwon+mentohefoho. Ango songoso Anitu mta'ango hwaho songo sopo pmentisofoho. Oso ango songo hopo sopo wokoso wonyoangkafo'njoponoho. A'amu ape womantifi hotifo fofolofasy+wo'n+ngkohofopa'nyo'njoponoho.

³ Anituye epohumayo sopo nta'ni mampaho engo ole upa'n+mentoho, Uhwon+imno. Anituye ango neso a'amu'nji wo'nnyoponoho. Oseso Anitu kako hof+ko'nji humentanjos

hofiko kakoe a'amu imo'nohumalofo. Anitu huhwo kako hofiko'nji ni'hu'nahone wohumamontonoho.

⁴ Anitu kako kakoe a'amufe timijoso ni'hu'nahone wae umo'montonoho. Hwapingoso oso hohosohonta a'amu poyo mape'nifitnnehofo. Tohino mumnonehoho. Oso'no humotahoso apa'no malifitnnefoho. Oso yo'mayo hiso hwaho simo'mta'ango somjoso moi'wonoho.

⁵ Oso hwe Anituye epohumayo sopo humaso sohwo ulimento, Sekwo uhwonimno. Ngko yo'mayo songo mtimokumalefoho. Ose ulonto ngkimo ntimento, Kiko olo hungkuno loso mtimojo. Olo hungkuno loso nehopeho. Oseso hwe moya'mi hofiko nje hungkuno somo simeho hi'ntnnono ufijo'manji hofikoe simeho wopingo umo'nimontonoho. Hwapingoso hungkuno loso ne umo'nimontonoho.

⁶ Ose ntonto ntimento, Ngko yo'mayo yo'mayoso moi'wo nto esojwao'maleno. Ngko yo'mayo somo hwapingo sohwo'ni oso nje yo'mayo homo somo moi'wo nto esojwao'male hwo'nyoho. A'amu fihwo kako mijo'no mijoho pe'n'ngkuhwosi ngkimo nimasoso ngko kakimo mijo songo ne'no humayo'neso ufimonnoho. Oso mijo hiso ngkinta'ni kako mpe miyonehoho. O'o, ngko kakimo siki ufimonnoho.

⁷ A'amu yo'mayo hwahoponjo yahino wonyo somo monje yasyoso sohumne'no ngko kakine'no yo'mayo wopingo uloho'monnoho. Ose ulohohm'mo ngko kakoe Anitu'ni humahoni'mo kako nje mehomi umo'nimontonoho.

⁸ I oso'no a'amu ngkine'no yokumpohn'nyo

malohofe'njo so'nji a'amu simeho hi'ntnnono
montape'njo so'nji a'amu hon'ngkano wonyo'njo
so'nji a'amu a'amumo fonjahumentohoho so'nji
a'amu a'mohufo imotofo so'nji a'amu ki'nyo'njo
so'nji a'amu anitu hwasyo sohomo hwomtame
yihumawo'n'ngkohoho so'nji a'amu hwasyo
hungkuno liwo'n'ngkohoho sontnne'no hofiko
oso toho mijo ayo pa'nyo sij'wo'n'ngkiso
sopone'no ufitnnefoho. Oso hopo sopo toho
tikayo hwosimijo akino wonyo'njo syalokunjo
sopo poyo pe'nyo t'finjoponoho. Osopo ne'no
nohumantokutnnefoho.

Ango songo Jelusalemmne hungkunofoho.

⁹ A'amu ahwomo mta'ango sohwo ngkimo
ni'ma'mentisofoho. Oso a'amu ahwomomjo
huhwo sohwo a'amu aho fehohnjo hopi'nono
nom'ne mta'ni hufa'uyo sohwa solijwanyo
na'nohino a'amu wonyo umokiyo'ne
mokosyohumunyo somta'ango hweho. Osohwo
noni'manto ntimento, kiko oyomo. Oso Hwe
sekwoe Wonyo'ne Poyo Pe'nimentiso sohwoe
ape wokiti'hwamo. Olohonta kako oso ape hisi
woma'mte'no yohoho.

¹⁰ Anituye Towahuno Wopingo ngkimo
ifehu'mokan'humentisofoho. Oso Towahuno
hiso ngkimo ifehu'mokon'syahon'ngki a'amu
ahwomo mta'ango sohwo ngkimo hwofiki'nyo
sawemo sopono ipen'motasimentisofoho. Oso
hopo sopo ipen'motasonto Jelusalem pone songo
Anituye a'amu ne humunyo sopo Anitu mta'ango
pontan'ngki nti'hwamentisofoho.

11 Ango Jelusalem sopo Anitu mta'ango yokumpohn'nyo so'nji pomponaho so'nji lahumentisofoho. Oso ango wonyoangkafo hopo sopo nta'ni tipomponaho timo honingkonyo hopo hwalo'mokumentisofoho.

12 Oso ango hopo sopo tojo sawemo inyoponoho. Hoku'yoso aho hopi'nono sife mta'ni hufa'uyo'njoponoho. Oso hoku'yo hopo sopo a'amu ahwomo mta'ango aho hopi'nono sife mta'ni hufa'uyo sohwa humunnyoponoho. A'amu Isilaelife temtifo aho hopi'nono sife mta'ni hufa'uyo sohwafe yofe mti'mokinyoponoho.

13 Oso mofehi'nyo si'mofapiso sohohtani hoku'yoso hufa'u si'hune'njoponoho. Mofehi'nyo ikwo'mokiso sohohtani hoku'yo hufa'u si'hune'njoponoho. Angahohntani hoku'yo hufa'u si'hune'njo hohnta'nyoho. Hwonamonyo hohntani hoku'yo hufa'u si'hune'njo hohnta'nyoho.

14 Oso ango pone homo somjo tojo somjo sojo aho hufa'u sife mta'ni hufa'uyoso yokumpohn'nyo sosofitofomokosyohumayo wo'nnyo sopo a'amu (*apousel*) aho hufa'u sife mta'ni hufa'uyo Jisasie hungkuno uyohojiku'mofiwo'n'ngkohoho sohwafe yofe wo'nnyoponoho.

15 Oso a'amu ahwomomjo hungkuno nti'mentiso sohwo kako toke na'nohino yamofa iyo'neso nomanto oso pone so'nji hoku'yo so'nji toke so'nji yamofa imentisofoho.

16 Oso pone homo somjo sawemo so'nji tifo

so'nji afa'nohinofoho. Kakoe honje so'nji afapoenohinoho. Nom'ne isalo'nnyo'njo'maho. O'o, afapoenohinoho. Kakoe sawemo engoso *tu tausen foua hantilet* (2,400) kiloumitafoho.

¹⁷ Oso pone homo somjo tojo somo yamofu imentisofoho. Kakoe sawemoso *wan hantilet fouti-foua* (144) mitafoho. Oso toke yamofu iyoso a'amu yamofu iwo'n'ngkohofu pa'nyofoho.

¹⁸ Oso tojoso Anitu mt'i'mokumentisoso sojo wonyoangkafo tipomponaho timo hon'ngkonyo hopo hwolo'mokumentisofoho. Oso ango ne hiso na'nohino timo hon'ngkonyo pa'nyofoho.

¹⁹⁻²⁰ Sokilojo yokumpohn'nyo sosofitofomokosyohumayo sojoso wokoso wonyoangkafo mt'i'mokumentisofoho. Oso sojo aho hopi'nono sife mta'ni hufa'uyoso kengo kengo wo'nnyofoho. Sojo wonyoangkafosu fehohnjoso halojo, fehohnjo yamo'nohino, fehohnjo sontijo, fehohnjo hon'jwo, fehohnjo hwosimijo, nom'nihwo sontijo'nji hwosimijo'nji ulohopihn'nyofoho. A'amu nakwoe hwaho lopo oso sojo wokoso we'e'nohino ihn'nyo'neso mpe yiwo'n'ngkohofoso hamniyoho m'kun'imposo'njofoho. Oso tojomjo sojoso sojo ewafu pa'nyofoho.

²¹ Oso hoku'yo aho hopi'nono sife mta'ni hufa'uyoso kame engo wonyoangkafo sohwo hoku'yomo kijahinyofoho. Oso ango hopo sponjo hon'ngkanoso timo hon'ngkonyo na'nohino pa'nyofoho.

²² Anituye ahwomomjo tajo ango engoso aneponoho. O'o, nakwoe Hwe Engo Anitu Yokumpohn'nyo Engo Hwofilo'nnyo'njo

sohwo'nji nakwoe Wonyo'ne Poyo Pe'n+mentiso
sohwo'nji siko nohumanji ango homo somo
uyohope-e'ne monta'iyoho.

²³ Oso ango hopo sopo mofehi'nyo'nji
hamno so'nji malinyoponoho. O'o,
Anituye yokumpohn'nyo pomponaho hopa
lasyiwo'n+ngkisoponoho. Jisas sohwo kako
sikiloho pa'nyo hweho.

²⁴ Oso pomponaho wonyoangkafo hopo sopo
a'amu hano emoiwo'n+ngkohofoponoho. A'amu
hwaho mokosyohumamotofo sohwafe wokoso
wop+ngoso oso ango sopone'no motapmmto-
hofofoho.

²⁵ Hoku'yo engoso mop+jasiyo'njo ne'no no-
hwosompo'nawowo'n+ngkisoponoho. Oso hopo
sopo sikuno mamiyoponoho.

²⁶ Yo'mayo hwahoponjo wokoso wonyoangkafo
oso'nji hamniyoho so'nji oso ango somo Anituye
yofe ho'nomayo'ne womotoswantifeho.

²⁷ I oso'no yo'mayo wonyo a'amu hon+ngkano
wonyo'njo hungkuno hwasyo liwo'n+ngkohofoso
hof+ko ni'hu'no mahufitnnehofo. O'o, a'amu
hof+koe yofe Jisasiye iyoswo songo humayo'ne
somo wo'nnyoso hof+ko oso pone engo somo
woswantifeho.

22

*Mijo songo ne'no humayo so'nji iyo songo ne'no
humayo so'ntnne hungkunofoho.*

¹ Oso hohosohonta ngko nohumentan+ngko
a'amu ahwomomjo sohwo kako mijo engoso
nt+hwamentisofoho. Oso mijo songo ne'no hu-
mayo'ne hiso ti'mo hon+ngkonyomjo pomponaho

pa'nyofoho. Oso mijo timoso a'amu nakwoe Wonyo'ne Poyo Pe'nimentiso sohwo'nji Anituye epohumayo somta'ni swofijwaoponto

² ango pone engo somne honingkano somo mtihupento walofoho. Honingkano yohosiyo hohnta'ni momtifamo'nyofoho. Oso honingkano homo somo yohosiyo hohnta'ni iyo songo ne'no humayo'ne loho'nnyoponoho. Oso iyo homo somjo ipisayo unto'nimonteso hamno huhwo huhwi into'n+wo'n+ngkisofoho. Oso iyoswo inoho iyo homo somjoso hwe moya'mimo wopingo umokuwo'n+ngkisofoho.

³ Yo'mayo Anitu ngkilaho liwo'n+ngkisoso mawo'nnyoponoho.

A'amu nakwoe wonyo'ne poyo pe'nimentiso sohwo'nji Anituye epohumayo so'nji wo'nnyoponoho. Oso hopaso Anituye syoho ulohofiyoso kakine'no hwomtame yuhumafitnefoho.

⁴ Hofiko Anituye simanomo uhwon+ngkuji Anituye yofe hofikoe yomohu'nyopo mt+'mokinoyofoho.

⁵ Sikunoso apa'no m'mofaponehoho. Hofikoe Hwe Engo Anitu sohwo hofikoe pomponaho hweho. Oso'no hofiko kwefoho mofehi'nyoso ni'hu'no anefoho. Hofiko hwe engo imo'n+ngkuji engo lopahomo ne'no nohumant+fitnefoho.

Jisas kako ni'hu'no komo'no ponefoho.

⁶ Ose ntonto ntimento, Olo hungkuno kilalokwe loso nehopeho. A'amu hopi'nonohino olo hungkuno losomo nupa'n+ngkuji simeho hi'ntnnono ufijo'manji simeho wopingo

umo'nimontonoho. Hwapingoso hungkuno hiloso ne umo'nimontonoho. Hwe Engo Anitu kako kakoe hungkunoso a'amumo uyiwon'ingciso so'no hofiko a'amumo lutihwawo'n'ingkohofofoho. Anitu kako a'amu ahwomomjo sohwamo kiko Jounimo yo'mayo imo'none so'no kitihwayo'ne uhwatimasofoho. Oseso kiko Anituye syoho ulohofiyo somo utihwaho. Ose ntimentisofoho.

⁷ Sekwo upa'nimno. Jisas ole nalimento, Ngko sekumo komo'no wose'ma'monnoho. Yo'mayo imo'none so'no hungkuno olo iyoswo lomo wojo somo a'amu tifi in'ingkaweso'manji wopingofoho. Ose nalimentisofoho.

⁸ Ngko Joun'ni olo hungkuno losomo nupa'nonji yo'mayo tifi imo'none somo uhwonimentohefoho. Ngko yo'mayoso nuhwonosojwafonji oso a'amu ahwomomjo yo'mayo ntihwamentiso sohwoe sifi'ki'nyo'mo hwomtame wehumamonji yahon'ingko

⁹ ntimento, Kiko ngkine'no hwomtame en'humahotoho. Kiko jije a'amu'nji a'amu Anituye hungkuno Toho Wojo limotofo sohwanji olo hungkuno lomo tifi in'ingkawowo'n'ingkohofo so'nji nakwo hinjoho'nwo Anituye syoho ulohofiyo hwona'nyoho. Oso'no kiko Anitu kakine'nohini hwomtame f'humaho.

¹⁰ Ose ntonto ntimento, Kiko olo hungkuno yo'mayo imo'none lo'no mtimokohinoso kiko hiyaso mokosyohumahotoho. O'lo, yo'mayo loso Anitu kako we'nenepi kako hungkuno lososo moi'wo umo'nimontonoho.

11 A'amu honingkano wonyo iwo'n'ingciso sohwo kako honingkano wonyo somo ne'no wamjimmontonoho. Hwapingoso honingkano iwolo'mokinyo'ne mofehn'nyoso awonoho. A'amu honingkano pisakino'njo iwo'n'ingciso sohwo kako oso honingkano pisakino'njoso ne'no wamjimi'montonoho. A'amu kako honingkano wopingomo nto'no in'ingkawowo'n'ingciso sohwo kako honingkano nto'nohino somo ne'no wamjimi'montonoho. A'amu honingkano wonyo ane'njo sohwo kako honingkano wonyo ane'njo ne'no wamjimi'montonoho. Ose ntimentisofoho. Hwapingoso Jisas kako asomo pone so'no honingkano iwolo'mokiyo'ne mofehn'nyoso awonoho.

12 Jisas apa'no ntimento, Kiko olo hungkuno loso a'amumo uso. Upa'nimno. Ngko we'enepi wapmmonnoho. Oseso ngko nopm'mo a'amu hopi'nonohino sofe yo'mayo yahino wonyo so'nji wopingo so'nji yano ulofiyo'ne wapmmonnoho.

13 Ngko yo'mayoso emayo sohwo'ni moi'wo nto esojwao'maleno. Ngko yo'mayo somo hwapingo sohwo'ni oso nje yo'mayo homo somo moi'wo nto esojwao'male hwo'nyoho.

14 A'amu hofikoe honingkano wonyo ho'nao'mentohofa somo ngko hofikimo hwapife songo ulohohm'me'no hofiko simonyo engo uyantifeho. Osopo hofiko nohumafikuji iyo ipisayo songo ne'no humayo'neso woningkuwantifeho. Oso pone songo Jerusalem sponjo hoku'yo somo suyoso hofiko hoponoho.

15 A'amu siwojo pa'nyoso a'amu peefo'nji ki'nyo'nji yiwo'n'ngkohofoso a'amu a'mohufo yahino'njoso a'amu nom'ni hwamo fonjasiyo yahino'njoso a'amu hwasyo an+tu sohwamo yofe ho'nomawo'n'ngkohofoso a'amu hwasyo hungkuno liwo'n'ngkohofoso so'nji a'amu hwasyo hungkuno so'no hi umo'nyo so'nji hofiko An+tu tuye angosomo nihu'no mahufitnnefoho.

16 Ose ntonto ntimento, Ngko Jisasi'ni nje a'amu nje yofe ho'nomayo'ne uhu'mokuwo'n'ngkohofoso soku nje hungkuno lomo upa'n'fitne so'no nje a'amu ahwomomjo sohumo sekuye pone'no lihwej+malefoho. Ngko hwe engo Ntefitiye hwapingo sohwo'ni kakoe Imu hwo'nyoho. Yo'mayo hungkuno An+tu Ntefitimo uy+mentisoso ngko ne imokumontohefoho. Ngko Im+ngo'nji Hntokwaliyo I'mu sohwo im+ngo'nji liwo'n'ngkiso sohwo pa'nyo hwo'nyoho. Ose nt+mentisofoho.

17 An+tu tuye Towahuno Wopingo sohwo'nji a'amu Jisasi'mo simeho hi'ntnnono uy+wo'n'ngkohofoso kakoe ape pa'nyo so'nji Jisasi'mo ole ulalokwofo, Oyomo. A'amu kakoe hungkuno lomo upa'noso sohwo kako oyomo ulono. A'amu kako mijo'no umo'n'ngkuhwoso'no kako waponono. A'amu kako mijo wan+mo lihwosi kako nop+hwosi mijo songo ne'no humayo'neso wanono. Mijo hiso mpe miyonehoho. O'o, An+tu uy+montonoho.

18 Olo hungkuno loso ngko yokumpohn'nyo waseli'monne'no yohono. Olo hungkuno yo'mayo imo'none lo'no iyoswo lomjoso

upo'nalokwofo soku, a'amu fihwo olo hungkuno loso'nji nom'ne hungkuno kengo mta'angoso ufisy+po'masoso yo'mayo tango olo iyoswo lomo wojoso An+tu kako nom+hu'mokuhwosi oso a'amu sohomo uyonefoho.

¹⁹ U a'amu fihwo kako olo iyoswo lomjo hungkuno fehohnjo wae yaofoso sohomo An+tu kako kakimo wae yaofonefoho. Oso hwe huhwo sohwo kako iyo songo ne'no humayo'ne somjo ipisayoso manonehoho. Oso An+tuye pone songo Jerusalem iyoswo lohwo naliso hopo sopo mohu-manehwono.

²⁰ Jisas kako olo hungkunolo nal+mentiso sohwo ole nelalofi, Ou nehopeho. We'enepi ngko komo'no wapmmonnoho. Jisas ose nelalofoho.

Ou Hwe Engo Jisas, ngko Joun sohwo'ni ole kilalokweno. Kiko komo'no fi+pe. Ose kilalokweno.

²¹ Nakwoe Hwe Engo Jisasiye hitohoso sekwo hopi'nonohino kunonji waweno. Joun kako ose li+mentisofoho. Olo hungkuno loso osohopeho.

**Mpohwoe Hungkuno Songofoho
The New Testament and Genesis in the Safeyoka
(Ampeeli-Wojokeso) language of Papua New Guinea
Buk Stat na Nupela Testamen long tokples Safeyoka
long Niugini**

copyright © 1988 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ampeeli-Wojokeso (Safeyoka)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2011-12-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 31 Aug 2023

f526da1e-a607-571c-ba86-56367d7583f3